

S.C. "CAPITEL PROIECT" S.R.L.

ATELIER: B-dul FERDINAND I, nr. 8, ALBA IULIA, JUD. ALBA

TELEFON: fix: 0258 / 811500, mobil: 0744-633713

***PLAN URBANISTIC GENERAL
(ACTUALIZARE)***

comunei SICHEVIȚA

jud. CARAȘ-SEVERIN

SITUAȚIA PROPUȘĂ

PROIECT NR. ... / 201

**BENEFICIAR: CONSILIUL LOCAL al comunei
SICHEVIȚA, jud. CARAȘ-SEVERIN**

PROIECTANT: S.C. "CAPITEL PROIECT"

ATELIER: B-DUL FERDINAND I, nr. 8, ALBA IULIA, JUD.

ALBA

TELEFON: fix: 0258 / 811500, mobil: 0744-633713

administrator

arh. BARBIERI MARIUS

2018

PARTEA A DOUA – SITUAȚIA PROPUȘĂ

3.1. STUDII DE FUNDAMENTARE

Studiile de fundamentare luate în calcul la întocmirea acestei documentației și care justifică enunțarea unor reglementări urbanistice sunt:

1. Studii cu caracter general;
2. Studii cu caracter special/local.

Studiile cu caracter general, sunt studiile care privesc un areal geografic mai întins, dar care include și teritoriul administrativ al comunei Sichevița.

- Prevederi ale secțiunilor PATN;
- Prevederi ale PATJ Caraș-Severin;
- Planul de dezvoltare a Regiunii de Vest pentru perioada 2014-2020;
- Regiunea Vest - Planul pentru Dezvoltare Regională 2014 – 2020
- Planul de analiza și acoperire a riscurilor - Caraș-Severin, 2017;
- Strategia de dezvoltare durabilă a județului Caraș-Severin 2015-2020
- Sistem integrat de management al deșeurilor în județul Caraș-Severin;
- Regulamentul serviciului de salubritate pentru județul Caras-Severin

Alături de aceste studii și documente prospective s-au mai luat în analiză și alte studii cu caracter special sau local, cu impact major asupra enunțării unor reglementări urbanistice precum:

- Studii de mediu
- Studiu istoric și de analiză a patrimoniului istoric și arhitectural de pe teritoriul administrativ al comunei Sichevița.

De asemenea, s-au utilizat informații primite de la beneficiar (Primăria Sichevița), analizele de teren efectuate și principalele proiecte preconizate la nivelul unității administrative, cu impact în dezvoltarea urbanistică a comunei și pentru care există studii de fezabilitate, sunt cele privind realizarea infrastructurii de bază din comună, cu următoarele componente:

- Amenajarea Centrului civic Sichevița;
- Realizarea sistemului de alimentare cu apă pentru satele Sichevița și Gornea și extinderea acestuia în perioada următoare;
- Extinderea rețelelor de canalizare a apelor menajere pentru localitățile Sichevița și Gornea;
- Reabilitare infrastructurii de transport locale (modernizarea unor străzi, drumuri comunale și de acces etc);
- Amenajarea unor drumuri forestiere;
- Strategiei de Dezvoltare Locală GAL Clisura Dunării 2016 – 2020 .

În sprijinul dezvoltării economice a comunei administrația locală sprijină sau se implică direct într-o serie de proiecte privind:

- Creșterea rolului comunei Sichevița în cadrul asociațiilor de dezvoltare intercomunitare la care comuna este parte. Ne referim aici la:
  - Asociației Comunelor din România
  - Asociația crescătorilor de taurine Caraș Severin,
  - Asociația acvaculturilor din Clisura Dunării Berzasca
  - Grupul de Acțiune locală Clisura Dunării.

- Asociația de Dezvoltare Intercomunitară ” INTERCOM DEȘEURI” Caraș - Severin, înființată pentru satisfacerea nevoilor comunitare legate de serviciul public de salubritate la nivelul județului Caraș-Severin
- Sprijinirea dezvoltării pisciculturii prin utilizarea posibilităților oferite de Dunăre și a apele de munte în dezvoltarea salmonidelor.
- Înființarea unor capacități cu caracter turistic sub forma unor tabere școlare, zone de agrement și picnic și spații de campare amenajate.
- Dezvoltarea turismului, prin valorificarea potențialului natural și istoric al comunei în cadrul unor proiecte de interes zonal precum valorificarea potențialului turistic și de agrement al Dunării, cunoscând faptul că acesta dispune de un potențial ridicat de amenajare de-a lungul său a unor zone de agrement pentru tot timpul anului, și de valorificare a potențialului natural deosebit, ce poate deveni reale atracții turistice.
- Valorificare a patrimoniului de arhitectură industrială țărănească (morile de apă cu ax vertical) și arhitectural pe care îl deține atât în domeniul arhitecturii laice (vechi case tradiționale din lemn) cât și a celei ecleziastice (Bisericile din Sichevița și Gornea).

3.2. EVOLUȚIE POSIBILĂ, PRIORITĂȚI DE INTERVENȚIE

Dezvoltarea viitoare a localităților comunei se va realiza prin valorificarea potențialului natural, economic și uman existent. (conform sugestiilor prevăzute la Cap. **3.4. DEZVOLTAREA ACTIVITĂȚILOR, și 3.9 DEZVOLTAREA ECHIPĂRII EDILITARE – SOLUȚII PROPUSE**).

Dezvoltarea localităților comunei se va face în mod natural, pe vetrele existente, pe direcția căilor de comunicație, avându-se în vedere potențialul de dezvoltare economică și dezvoltarea turistică, posibilitățile de echiparea edilitară și o organizare mai eficientă a spațiului din intravilan, pe criteriul dezvoltării durabile. Evoluția posibilă a localității va respecta prevederile PATN și PATJ, alte programe pe termen mediu sau lung, în conformitate cu sugestiile de la capitolele **3.2.1. și 3.4.** În condițiile în care unele așezări înregistrează regrese demografice importante, multe dintre gospodăriile existente fiind părăsite, la cererea administrației locale se poate trece la restângerii de intravilan.

3.2.1. Prevederi ale secțiunilor PATN

Comuna Sichevița nu este conectată direct la marile magistrale europene de transport auto sau feroviar care traversează teritoriul României, dar prin intermediul DN 57 și a DJ 571 A, are acces indirect la viitorul Drum expres Lugoj – Turnu Severin – Craiova, în punctul Orșova. De asemenea prin intermediul DN 57 are acces la infrastructura feroviară națională, prin gara de la Orșova.

La infrastructura fluvială are acces prin portul de transport de mărfuri și călători de la Moldova Nouă. De asemenea, Sichevița dispune de o infrastructură portuară pentru transport materiale de construcție, rămasă din perioada comunistă, aflat astăzi în conservare.

Resursele de apă ale comunei Sichevița sunt destul de bogate, fiind asigurate în proporții diferite, de la o localitate la alta din surse locale (fântâni, izvoare de terasă și foraje), sau din cursurile de apă care străbat teritoriul administrativ.

Deși legea 171/1997, cu modificările ulterioare nu include zona în categoria celor care necesită lucrări urgente de dezvoltare a sistemului de alimentare cu apă, necesitatea acestuia este dincolo de orice dubiu, fiind o componentă de bază a creșterii calității vieții și a dezvoltării economice pentru locuitori. Prin PATJ, au fost prevăzute totuși lucrări de acest gen, lucrări prin care s-a reușit asigurarea alimentării cu apă în sistem centralizat pentru localitățile Sichevița și Gornea.

Riscurile naturale, potrivit Legii nr. 575/2001 este unul ridicat din punct de vedere seismic, cu un coeficient 8, respectiv 7₁ (în partea de est) pe scara MSK și perioada medie de revenire 50 ani, în timp ce riscul la inundații este unul ridicat, fiind dat de nivelul maxim al precipitațiilor căzute în 24 ore, de 100-150 mm și de riscul revărsării principalelor cursuri de apă ale zonei – Valea Camenița și afluenții săi, precum și de scurgerile de pe versanți.

Efectele acestor inundații sunt mai puțin evidente în cadrul localităților situate în zona înaltă, ele având un impact mai ridicat asupra terenurilor agricole și al așezărilor/gospodăriilor situate în vale. Din aceste considerente se impune analiza posibilității realizării unui dig de protecție care să apere satele Sichevița și Gornea, inclusiv terenurile agricole valoroase, de inundații.

Alunecările de teren sunt influențate de litologia solului, pantă și nivelul precipitațiilor, ele fiind întâlnite mai ales la limita zonelor colinare, din sud-estul comunei. Potențialul de producere a acestora este unul mediu, cu o probabilitate

de producere scăzută în zona de luncă și a teraselor joase, crescând treptat spre zonele înalte, unde acest potențial este mai ridicat, cu o probabilitate mare de producere. (vezi Legea 575/2001, anex 6).

Legea nr. 5/2000 și legislația de mediu ulterioară, menționează existența pe teritoriul comunei Sichevita a unui parc natural (PNPF) și a unor arii Natura 2000. În conformitate cu prevederile legii 351/2001 privind rețeaua de localități, comuna Sichevita cu centrul administrativ în satul Sichevita, aparține de jud. Caraș-Severin, fiind situat în sfera de influență al orașului Moldova Nouă și mai puțin a centrului reședință de județ – Reșița. Tot la Moldova Nouă se găsește și Judecătoria care are competențe și asupra comunei Sichevita, și trezoreria la care comuna este arondată.

Conform PARJ Caras Severin, comuna se află în zona de influență a centrului de importanță intercomunală Moldova Nouă, alături de alte 5 unități administrativ teritoriale: Berzasca, Gârnic, Coronini, Pojejena și Socol.

Vezi cap 2.3.2. Prevederi ale PATN și PATJ, privind zona.

3.2.2. Priorități de intervenție

Apreciem că și pentru viitor localitățile comunei își vor păstra caracteristicile tradiționale în cea mai mare parte, dar se vor sedimenta tot mai evident și alte laturi ale activității economice, în primul rând serviciile și turismul, elemente care-i vor întregi profilul economic. O atare evoluție va favoriza reducerea emigrării externe a tineretului și stabilizarea populației.

În acest context principalele priorități de intervenție rămân:

Reabilitarea, refacerea și modernizarea infrastructurii de transport de pe teritoriul administrativ, în primul rând cea cu impact imediat în dezvoltarea economică și turistică. Ne referim aici la:

Modernizarea DJ 571 A și a DC de pe Valea Ravensca;

Continuarea lucrărilor de reabilitare și modernizare a drumurilor comunale, necesitatea realizării unui pod peste Camenița, în localitatea Sichevita, care să lege cele două maluri ale râului, pe traseul drumului comunal spre Crușovița. Un pod asemănător este necesar pentru a lega DJ 571 A cu localitatea Zăsloane, deoarece la debite mai mari ale văii Camenița, localitatea menționată rămâne izolată de centru de comună.

Deschiderea unei legături directe între depresiunea Sichevita și Depresiunea Almăjului, în colaborare cu administrația locală din comuna Șopotul Nou, prin realizarea unui drum de acces modernizat care urcă pe Valea Gamensca (Sichevita) spre valea Răchitei (Șopotul Nou).

Modernizarea infrastructurii locale de transport; rumurile comunale, forestiere și de acces, printre priorități fiind și drumul pe Valea Liborajdea, spre satele Odăi și Martinovăț.

- *Asigurarea infrastructurii edilitare pentru toate satele comunei; aici avem în vedere în primul rând încheierea programului de alimentare cu apă potabilă și canalizare a localităților Sichevita și Gornea, inclusiv a zonei de dezvoltare turistică de pe malul Dunării (Căunița de Jos și Căunița de Sus), inclusiv prin asigurarea posibilităților de racordare la aceasta a fiecări gospodării.*
- *Înbunătățirea dotărilor și serviciilor sociale și edilitare, menite să asigure condițiile cele mai bune pentru învățământ, sănătate și de petrecere a timpului liber prin:*

- pentru asigurarea tuturor condițiilor necesare dezvoltării procesului instructiv-educativ se impune reabilitarea școlilor și a grădinițelor funcționale din comună la standardele cerute de legislația actuală. În același context este necesar să se ia măsurile necesare pentru repararea și conservarea clădirilor fostelor școli aflate în diferite sate ale comunei, astăzi scoase din uz din lipsă de elevi.
  - dotarea unităților de învățământ cu echipamente, materiale didactice și baza sportivă necesară, precum și asigurarea transportului auto, pentru copiii ce locuiesc la distanțe mari de școală;
  - înființarea unui Centru de zi pentru bătrâni
  - amenajarea pe malul Dunării sau al râului Camenița a unei zone de picnic și relaxare, prevăzut cu alei și mobilier urban, pentru a primi atributele unui parc local, destinat destinderii și a petrecerii timpului liber.
  - modernizarea și dotarea terenurilor de sport din localitățile Sichevița și Gornea și extinderea rețelei de distribuție a televiziunii prin cablu și a rețelei de internet;
  - extinderea arealului de acoperire și îmbunătățirea semnalului pentru telefonia mobilă, în principal pentru satele din bazinul văii Liborajdea.
- *Sprijinirea inițiativei și a investițiilor private în valorificarea resurselor materiale și umane, de care dispune comuna;*
    1. *În domeniul agricol se impune:*
      - sprijinirea fermelor agricole și dezvoltarea fermelor de familie bazate pe creșterea animalelor, care să valorifice mai eficient suprafețele mari de pășunat și fânaș din zonă;
      - organizarea cursurilor pentru formarea profesională și specializarea tinerilor fermiei;
      - modernizarea exploatațiilor agricole prin creșterea procesului de mecanizare în agricultura locală și în creșterea animalelor;
      - dezvoltarea acvaculturii și a apiculturii;
      - întreținerea și utilizarea eficientă a suprafețelor de teren agricol, prin îmbunătățiri funciar și împădurirea terenurilor degradate etc.
      - valorificarea potențialului pomicol și a tradițiilor locale în acest sector, inclusiv prin valorificarea industrială a fructelor (uscare și conservare);
      - promovarea și cunoașterea modalităților de atestare a produselor tradiționale pe piața internă și internațională.
    2. *În domeniul producției industriale și a serviciilor autoritățile locale vor sprijini:*
      - dezvoltarea serviciilor turistice, de petrecere a timpului liber și de odihnă;
      - posibilitatea îmbutelierii de ape minerale de bună calitate în zona localității Cârșie;
      - dezvoltarea micii industrii și a industriei prelucrătoare, care să valorifice, resursele și produsele locale;
      - exploatarea și prelucrarea unor resurse minerale și materiale de construcție din zonă (caolin, calcare, rocă vulcanică, în cadrul carierelor deja existente);
      - dezvoltarea industriei energetice neconvențională, (eoliană, solală, fotovoltaică și cogenerare utilizând biomasa), prin încurajare unor proiecte private

- diversificarea serviciilor către populație și în sprijinul turismului, inclusiv a industriei hoteliere.
- *Dezvoltarea turismului prin valorificarea potențialului antropoc și natural existent și a inițiativei private în acest sector, prin:*
  - prrijinirea dezvoltării agroturismului rural, a înființării de pensiuni și campinguri; diversificarea ofertei turistice prin investiții în punctele de atracție pentru turiști (patrimoniul cultural istoric și peisagistic);
  - alorificarea superioară a expoziții etnografice/muzeului local de istorie, atât științific, ținând seama că aici se găsesc exponate de o valoare deosebită, precum cărămida cu scriere cursivă romană, cât și turistică, prin valorificarea zestrei istorice, etnografice și a tradițiilor locale;
  - alorificarea potențialului turistic local prin organizarea unei Tabere școlare destinată elevilor din ciclul primar și secundar, în clădirea unor foste școli, astăzi aflate în conservare;

- *Relația cu mediul*

În cazul comunei Sichevita relația cu mediul este gândită pe două planuri; pe de o parte în contextul existenței unor situri naturale protejate (PNPF, situri natura 2000 și rezervații naturale), iar pe de altă parte în contextul relației directe om – mediu, din perspectiva echipării edilitare și a gospodăririi deșeurilor.

Amintim în acest context și zonele umede situate în aval de Gornea și la vărsarea Cameniței în Dunăre, formate în jurul unor bălți și cursuri fosile al râului.

Existența mai multor lacuri/bălți antropice, rezultate în urma exploatarea agregatelor minerale pe malurile Cameniței, poate și trebuie să devină elemente de susținere economică, prin utilizarea lor în dezvoltarea pisciculturii.

Tendențele localnicilor dar și al altor persoane de a deversa resturi menajere, materiale de construcție și alte deșuri pe malurile Cameniței și a unor zone din preajma cursurilor de apă și a torenților de versant au afectat mediul natural din zonă. Din aceste considerente se impune continuarea măsurilor și acțiunilor de igienizare a zonelor afectate, inclusiv prin antrenarea la aceste acțiuni a celor care primesc ajutor social. Potrivit legii 416/2001, art. 6, aln 2 reactualizată, primarul poate solicita celor care primesc ajutor social, să participe la acțiuni sau lucrări de interes local.

Menționăm de asemenea, necesitatea stopării extinderii uscatului în dunăre, prin umpluturi cu arocamente pentru realizarea unor obiective de interes particular, aferente unor investiții (case de vacanță, parcări pentru unii agenți economici din turism, pontoane private etc.

Asigurarea unor facilități investitorilor privați, prin:

- terenuri spre concesiune și vânzare pentru construcții industriale, turistice și pentru servicii;
- facilitarea obținerii documentațiilor;
- acces la DJ 1571 a și a DN 57;
- telefonie fixă și mobilă.
- infrastructură edilitară (alimentare cu energie electrică, stație PECO apă și canal).
- Port la Dunăre

3.3. OPTIMIZAREA RELATIILOR ÎN TERITORIU

3.3.1. Poziția localității în rețeaua județului.

Comuna Sichevita este situată în partea sudică a județului Caraș-Severin, în zona Clisurii Dunării, pe malul stâng al fluviului Dunărea, la granița cu Serbia. Cu o suprafață de 10570 ha, teritoriul comunei este dispus între Dunăre, culmile sud-vestice al Munților Locvei și cele sud-vestice ale Munților Almăj, într-o arie deprtesionară cunoscută sub numele de Depreiuena intramontană Luibcova.

Față de principalele centre urbane de interes, satul reședință de comună, Sichevita se află la o distanță de cca. 120 Km față de Reșița (accesibil pe DN 57 și DJ 581), la 29 km față de orașul cel mai apropiat și principalul centru de polarizare al zonei – Moldova Nouă și la 29 km față de orașul Oravița, situat la 65 km, pe DN 75.

Dintre centrele rurale cele mai apropiate amintim:

- Pojejena, situată la 37 km (DN 57) spre nord-vest;
- Coronici, situată la 21 km (DN 57) vest;
- Berzasca, situat la 12 km (DN 57) est de Sichevita;
- Gârnic, situat la 9 km pe DJ 571A, la nord-vest de Sichevita.

Coordonatele geografice ale localității reședință de comună, Sichevita, sunt: 44°41'44,55" latitudine nordică și 21°50'36,61" longitudine estică (Google Earth).

▪ Căile de comunicații și transport

Conectarea unității administrative la infrastructura națională de transport se face prin:

- DN 57, cu o lungime de 201 km, leagă orașele Orșova (jud. Mehedinți) cu Moldova Nouă (jud. Caraș-Severin), continuând spre nord, până în localitatea Moravița, jud. Timiș și punctul de trecere a frontierei cu Serbia din această localitate. Prin acest drum localitatea este conectată la DN 6, în orașul Orșova, DN 57 în localitatea Pojejena, DN 59 la Moravița etc., care-i asigură posibilitatea conectării cu oricare din localizările României și accesul spre punctele de trecere a frontierei din vestul țării, inclusiv spre Europa Centrală și de Vest.
- DJ 571 A, care străbate Valea Cameniței făcând legătura între DN 57, trecând prin Gârnic, cu DJ 571, în apropiere de localitatea Moldovița. Deși a fost recent modernizat starea drumului s-a înrăutățit datorită lucrărilor de proastă calitate și a precipitațiilor abundente.

Dezvoltarea economică și socială a comunei în viitor depinde în mare măsură de modul cum sunt rezolvate și problemele puse de dezvoltarea rețelelor de transport.

Astăzi starea DN 57, care străbate comuna este relativ bună pe cea mai mare parte, fiind recent reabilitat. Acest drum are o mare importanță economică și turistică, punând în valoare peisajul deosebit al Clisurii Dunării.

Rămâne discutable starea drumului județean, pe sectorul Sichevita – Gârnic – Moldovița, care necesită măsuri urgente de reabilitare/modernizare.

În cadrul rețelei locale de transport pentru viitor se impune:

Realizarea unui pietonal/pistă de biciclete pe malul Dunării, care să lege între ele toate localitățile din Clisură, în primul rând cele din jud. Caraș-Severin.

Amenajarea punctelor de belvedere de pe malurile Dunării și dotarea acestora cu băncuțe, mese, coșuri de gunoi și eventual cu amenajări ușoare de genul „chioscurilor” pentru protecție în caz de intemperii.

Modernizarea portului economic și amenajarea unei infrastructuri portuare turistice, care să permită dezvoltarea transportului pe Dunăre, inclusiv cel cu scop turistic, unde să poată opri ambarcațiuni turistice de mici dimensiuni, cât și vase de transport local.

În cadrul localităților este necesar continuarea eforturilor administrației locale pentru modernizarea tuturor străzilor din localitățile Sichevița și Gornea.

Modernizarea drumurilor comunale, în primul rând a celor de pe Valea Liborajdea, Crușovița și Ravensca, precum și al altor drumuri comunale și agricole, prin angrenarea unor proiecte de finanțare guvernamentale sau europene

Extinderea infrastructurii de transport în zonele de extindere a intravilanului și a celor de dezvoltare economică.

În general, rețeaua stradală din intravilanul localităților permite completarea carosabilului cu o pistă destinată circulației bicicliștilor, pentru a limita interferențele cu circulația auto și cea pietonală.

amenajarea de parcaje în zonele cu flux mare de autovehicole, în punctele de belvedere și a celor de interes turistic.

3.3.3. Mutații survenite în folosința terenurilor

Principalele mutații survenite în folosința terenurilor survenite după 1990, în condițiile în care satele comunei Coronini (Pescari) nu au fost colectivizate în perioada comunistă), sunt legate de:

- Restituirea unor suprafețe de pădure, trecute în proprietatea statului;
- Alte mutații survenite în folosința terenurilor sunt legate de includerea a peste 84 % din suprafața teritoriului administrativ în cadrul Parcului Natural Porțile de Fier, fapt ce impune respectarea unor reguli stricte privind protecția mediului natural.
- Prezența unor Situri Natura 2000 (SCI și SPA), care acoperă importante suprafețe din teritoriul comunei, impun de asemenea, anumite restricții în folosința terenurilor și conservarea biodiversității (Vezi sbcap 2.10.4.).
- Lucrările de extindere a intravilanului a dus inevitabil la scoaterea din circuitul agricol a unor importante suprafețe de teren.

Se impune totuși ca administrația locală să treacă la o inventariere a suprafețe de teren pe care le deține, în vederea valorificării lor superioare, inclusiv în regim public-privat, prin realizarea unor investiții care să aducă un plus de venituri și resurse administrației locale.

În etapa actuală sunt satisfăcute în general cerințele populației pentru construirea de locuințe noi, acestea având loc pe terenuri proprietate particulară.

Administrația locală pregătește introducerea în intravilan a unor noi suprafețe de teren cu acces direct la DN 57, pentru a fi valorificate, economic rezidențial și turistic.

3.3.4. Lucrări majore prevăzute/propuse în teritoriu, conform documentelor prospective privind zona

- Combaterea inundațiilor provocate periodic de revărsările râului Camenița asupra terenurilor agricole și a unor localități (Sichevița, Gornea), prin lucrări de apărare a malurilor și îndiguire;
- Reabilitarea și modernizarea DJ 571 A, pe toată lungimea sa, și transformarea sa în drum cu două benzi de circulație.
- Modernizarea rețelelor electrice de medie și joasă tensiune din zonă și creșterea gradului de siguranță în alimentarea consumatorilor, prin eliminarea întreruperilor neprogramate a furnizării de energie, a șocurilor de curent și scăderea puterii în instalațiile de distribuție.
- Realizarea unui pod peste Camenița, în dreptul localității Sichevița, care să asigure legătura dintre localitatea reședință de comună și satul Crușovița;
- Transformarea DJ 571 A într-o rețea de transport local de importanță zonală care să conecteze DN 57 și satele din bazinul Cameniței cu zona Sasca Montană și Oravița.

- Realizarea pe structura vechilor drumuri de acces și forestiere din zonă a unui drum de legătură directă între depresiunea Sichevița cu depresiunea Bozovici, prin Șopotul Nou.
- Incurajarea dezvoltării pisciculturii în preajma văii Liborajdea, pentru creșterea salmonidelor și al altor specii cu valoare economică ridicată.
- O valorificare superioară a potențialului economic și de agrement al fluviului Dunărea

Directiile posibile de evoluție a localităților și prioritățile în intervenție au fost tratate la cap. 3.4 EVOLUTIE POSIBILA, PRIORITĂȚI.

3.3.5. Deplasări pentru muncă

Înainte de anul 2000, principalele deplasări pentru muncă se făceau spre principalul centru economic al zonei, orașul Moldova Nouă, și într-o măsură mai redusă spre exploatarea miniere de la Berzasca-Cozla. Această deplasare presupunea un navetism zilnic.

O parte importantă din forța de muncă era angrenată în unitățile economice existente pe teritoriul administrativ al comunei, precum Carierele de granit și caolin existente pe teritoriul administrativ al comunei, în portul dunărean sau la Secția de drumuri de la Liborajdea.

După anul 1990, în condițiile reducerii numărului locurilor de muncă, a crescut numărul celor angrenați în activități agricole, în micile unități economice bazate pe prelucrarea lemnului, comerț și transporturi, nou înființate pe teritoriul comunei. Datorită lipsei unei alternative locale viabile pe termen lung, mobilitatea forței de muncă s-a îndreptat spre state din uniunea europeană. Astăzi un număr important dintre localnicii lucrează în străinătate, investindu-și câștigurile acasă. În aceste condiții deplasările pentru muncă în străinătate se fac pentru perioade mai lungi, de 3-6 luni sau chiar ani, caz în care se întorc acasă doar în concediile de odihnă. Perpetuarea fenomenului are un impact major asupra populației, prin accentuarea fenomenului de îmbătrânire și depopularea masivă a unor localități.

Pentru viitor modernizarea agriculturii și dezvoltarea serviciilor turistice, a unor activități conexe creșterii animalelor, a exploatarea și valorificării unor resurse locale, minerale cât și a serviciilor pot să absoarbă o parte importantă din forța de muncă disponibilă.

3.3.6. Dezvoltarea în teritoriu a echipării edilitare

Pe lângă activitățile cu caracter edilitar amintite anterior (vezi cap. 3.3.4.) cele mai importante activități cu caracter edilitar privesc:

- Încheierea lucrărilor de extindere a rețelelor de alimentare cu apă și a celor de canalizare cât și asiugurarea condițiilor de branșare a beneficiarilor la aceste rețele.
- Extinderea acestor servicii spre zonele de dezvoltare economică și turistică de pe teritoriul administrativ al comunei;
- Branșarea zonelor de dezvoltare economică și turistică la rețeaua de alimentare cu energie electrică.
- Reabilitarea infrastructurii de transport local și de acces spre zonele agricole;
- Reabilitarea și dezvoltarea portului de la Dunăre, în vederea creșterii importanței sale economice.
- Realizarea unui pietonal/pistă biciclete la malul fluviului.

Dezvoltarea echipării edilitare a fost tratată pe larg la capitolul 3.9 DEZVOLTAREA ECHIPĂRII EDILITARE.

3.4. DEZVOLTAREA ACTIVITĂȚILOR - Obiective

3.4.1. Obiectivele generale ale dezvoltării economice:

3.4.2. Obiectivele de bază ale dezvoltării economice.

3.4.3. Specificul unităților necesar a se realiza.

3.4.4. Turismul.

3.4.5. Modul de folosință a rezervelor de teren

3.4.6. Asigurarea cu utilități

3.4.7. Locuri de muncă necesar a se crea.

3.5. EVOLUTIA POPULAȚIEI

3.5.1. Populația între cele două recensăminte

3.5.2. Rata brută a natalității și mortalității

3.5.3. Sporul natural

3.5.4. Sporul migrației

3.5.5. Prognoza populației

Modelul de creștere tendențială

Modelul de creștere biologică

3.6.1. Modernizarea sau completarea arterelor de circulație majoră și a sistemului de transport în comun, în raport cu necesitățile funcționale ale localităților

Principala arterele circulație majoră pe teritoriul comunei este – DN 57: care leagă orașul Orșova (jud. Mehedinți) cu Moldova Veche (Caraș-Severin) și mai departe cu punctul de frontieră de la Moravița (Timiș). Drumul, cu o lungime de 201 km din care pe teritoriul jud. Caraș-Severin 108 km, străbate întreaga Clisură a Dunării, de unde și importanța sa economică și turistică.

Este cea mai importantă legătură pe uscat dintre Clisura Dunării și restul țării, de unde și importanța sa sporită. Acest drum face parte din rețeaua TN-T al Dunării, alături de calea navigabilă fluvială și substituie un propus drum rapid, propus prin PATN (Legea 363/2006). Până astăzi drumul a suferit o serie de lucrări de lărgire și modernizare, precum și lucrări de artă, în special ziduri de susținere, taluzări și ziduri de protecție împotriva alunecării taluzurilor. Cu toate acestea nici până astăzi drumul nu este funcțional în întregime și la întreaga capacitate, păstrându-se riscul căderilor de bolovani și a alunecărilor de taluz, mai ales în zonele de lucru de pe teritoriul administrativ al jud. Mehedinți. Pe teritoriul administrativ al comunei Pojejena drumul se găsește în general în stare bună, lipsind totuși refugiile amenajate în zonele de belvedere. Cele existente fiind de pământ sau pietruite sumar.

Alături de acesta, teritoriul administrativ al comunei mai este străbătut de la sud la nord, în lungul văii Camenița de DJ 571 A, care face legătura cu DJ 571 și mai departe cu DN 57, în apropiere de Orșova. Acest drum are o importantă amprentă turistică și economică, scurtând semnificativ accesul spre orașele Oravița și Reșița. Dar starea acestuia îl face aproape impracticabil, pe cea mai mare parte a sa. Deși s-au mai făcut încercări pentru modernizarea sa, acestea au rămas doar la stadiu de proiect. Ultimile informații referitoare la acest drum dezvăluie faptul că au fost demarate etapele de întocmire a studiilor tehnice aferente obiectivului „Modernizare DJ 571 A, intersecție DN 57A (Gornea) – Sichevița - Garnic- intersecție DJ 571 (Moldovita)”, încă din 2017. La începutul anului 2018 consilierii județeni din Caraș-Severin au aprobat, în ședință ordinară, proiectul de hotărâre privind investițiile, prin PNDL, pe nouă tronsoane de drumuri județene, printre care și DJ 571 A¹.

Tot în cursul acestui an se așteaptă demararea lucrărilor la un drum local, care plecând din DN 571 A pe valea Ravensca, peste Cracul Lung, face legătura cu localitatea Valea Răchitei din comuna Șopotul Nou. Pentru modernizarea celor 7 km ai drumului comunal Sichevița – Valea Răchitei au fost semnate deja contractele de finanțare, în valoare de 2,4 milioane de lei cu Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice. Realizarea acestei investiții va aduce o nouă rută de legătură a satelor comunei cu restul țării, prin deschiderea accesului spre Depresiunea Bozovici/Almăj.

Încă din 2017, prin Programul Național de Dezvoltare Locală 2 – PNDL 2, valoarea investițiilor în județul CARAS-SEVERIN se ridică la 883.095.842 LEI. Din această sumă 23.215.894,00 lei sunt destinați reabilitării și modernizării unor drumuri comunale din comuna Sichevița.

Transpunerea în practică al acestor proiecte va aduce îmbunătățiri substanțiale infrastructurii de transport locale, în primul rând a drumurilor comunale de pe Valea Liborajdea, drumul Sichevița – Crușovița - Lucacevăț

Apreciem de asemenea că adoptarea unor soluții tehnice prin care rigolele de scurgere a apelor pluviale să fie de tipul acoperit, ar permite lărgirea refugiilor și a spațiilor de parcare, precum și realizarea unor trotuare și/sau piste de biciclete care să însoțească carosabilul.

Atât la nivelul străzilor principale, care străbat localitățile Sichevița și Gornea cât și a celor secundare, unde este posibil să se conserve spațiile verzi dintre calea de rulare și trotuare/locuințe, în special vegetația arboricolă, care poate aduce un plus de

---

¹ <http://www.banatfm.ro/ce-drumuri-se-reabiliteaza-anul-acesta-in-banatul-montan/>

proispețime aerului, limitând efectele factorilor poluanți (gaze de eșapament, praf, zgomot). Unde asemenea perdele de protecție nu mai există, dar există posibilitatea completării lor se recomandă plantarea unor specii autohtone (gorun, frasin, tei, salcie etc.) mult mai adaptate climei și solului.

Un aspect important este și trebuie să rămână valorificarea turistică a malurilor Dunării, prin asigurarea accesului tuturor oamenilor și interzicerea construcțiilor civile la malul apei. Credem că ar putea fi deosebit de importantă realizarea unei pietonale/pistă de biciclete care să urmărească malurile fluviului, de la Cozla la Baziaș, proiect la care Sichevița ar putea participa pe malul său Dunărean. Investiția poate fi justificată prin impactul turistic pe care îl poate avea, prin diminuarea poluării și valorificarea turistică superioară.

Transportul în comun.

Amplasamentul geografic al satelor comunei Pojejena în raport cu principala rețea de transport a zonei – DN 57, face ca și problemele de transport în comun să fie cu totul diferite. Transportul în comun funcționează în cazul localității Coronini, care se găsește pe principalul traseu de transport în comun, care face legătura dintre localitățile Berzasca și Moldova Nouă. Astăzi satele comunei sunt conectate la orașul Moldova Nouă, prin două curse *Autotim*, Moldova Nouă – Berzasca, via Sichevița. Plecare din Sichevița este la orele 03,15 și 06,15, ajungând la Moldova Nouă la 04,30 respectiv la 07,30. Plercările de la Moldova Nouă au loc la orele 12, respectiv 14,25, cu sosire la orele 13,15, respectiv 15,25. Cele două trasee funcționează pe tot timpul săptămânii mai puțin sâmbăta. Pentru Sichevița stația de autobuz este la DN 57 – Pod Păzăriște, iar la Liborajdea, de asemenea la DN 57.

Un alt traseu, efectuat de către același transportator este Timișoara – Berzasca, cu plecare din Berzasca la 04,20 și sosirea la 9,59 în Timișoara. Plecarea în retur din Timișoara la 14,30 cu sosirea la Berzasca la ora 20,09. Cursa funcționează în toate zilele săptămânii mai puțin duminica.

Un rol important în cadrul transportului în comun îl are transportul copiilor la și de la școală. Deoarece singura școală de nivel gimnazial funcționează numai la Sichevița, copii, puțini ca număr, din celălalte sate ale comunei, trebuie aduși în fiecare dimineață la cursuri, pentru ca la terminarea orelor să fie duși acasă. Existența în dotarea Școlii gimnaziale de aici al unui microbuz cu această destinație face posibilă participarea tuturor elevilor la cursuri.

De o reală importanță pentru stimularea mobilității populației locale din zonă ar fi și reluarea transportului fluvial pentru persoane. Realizarea unor curse regulate între Moldova Nouă și Berzasca (într-o primă fază), cu opriri la Liubcova, Sichevița (port), Liborajdea și Coronini, ar putea contribui în egală măsură la relansarea turismului în zonă și la o valorificare superioară a potențialului existent.

Credem că odată cu modernizarea DJ 571 și 571 A, s-ar putea deschide o nouă rută de transport care să lege satele din Clisură cu orașele Oravița și Reșița.

3.6.2. Îmbunătățirea penetrabilității în localități și a relațiilor de circulație și transport în comun cu localitățile din teritoriul înconjurător;

Accesibilitatea în localitățile comunei Sichevița este condiționată de morfologia terenului și de prezența Dunării, care delimitează spre sud teritoriul administrativ și de structura de transport existentă. Datorită acestor factori satele comunei sunt dependente de principala rută de circulație situată pe malul stâng al fluviului, DN 57, a DJ 571, care străbate valea Camenița spre Gârnic și a drumurilor comunale, din care un rol important îl joacă drumul de pe valea Liborajdea. În aceste condiții penetrabilitatea este condiționată de starea fizică al acestor drumuri, de necesitatea modernizării acesteia.

Un rol important în îmbunătățirea permeabilității localităților comunei este realizarea unui drum care să lege teritoriul administrativ al comunei Sichevița, cu cel al comunei vecine, Șopotul Nou.

Pentru îmbunătățirea accesibilității spre satele de pe Valea Liborajdea, și valorificarea superioară a potențialului turistic al zonei, este necesară modernizarea

actualului traseu al drumului comunal, care face legăturile cu satele: Liborajdea, Odăi și Martinovăț, pentru ca într-o etapă ulterioară să fie refăcute drumurile spre Streneac și Frăsiniș. De asemenea, modernizarea DC Sichevița – Crușovița, cu extindere spre Lucacevăț cu o extindere pe valea Crușovița, până la DN 57, poate contribui substanțial la scoaterea din izonale a locuitorilor acestor sate, și la creșterea interesului, turistic și economic pentru aceste zone.

De asemenea, transformarea localității Sichevița_Port într-un punct de stație pentru transportul fluvial de persoane, impun, de asemenea, măsuri în sensul realizării unor instalații portuare destinate acestui scop.

3.6.3. Asigurarea spațiilor pentru parcaje

În condițiile creșterii traficului auto și a numărului de autovehicole aflate în proprietatea populației, pe măsura creșterii interesului turistic și economic pentru zonă, tot mai multe opriri și staționări se vor înregistra în zonă. Infrastructura stradală existentă, cu o trama stradală deseori neadecvată, necesită stabilirea unor locuri și zone propice de parcare și staționare. Lipsa spațiilor libere pune probleme majore pentru parcări. Din aceste considerente, mai ales în zonele centrale ale satelor componente, în preajma centrului administrativ, a spațiilor comerciale a școlilor și a instituțiilor se impune amenajarea unor spații de parcare, concomitent cu educarea/constrângerea localnicilor care dispun de spații în curte sau garaje, de a-și parca autoturismele pe trotuare sau carosabil.

Totodată în zonele de interes turistic, cum sunt malurile Dunării, punctele de belvedere și monumentele istorice sunt necesare amenajarea unor puncte de oprire/staționare, pe DN 57, unde turistul să poată opri, pentru a admira peisajul, a servi masa sau pentru a-și cumpăra un suvenir. O situație specială se înregistrează în zilele de hram, de târg și la marile sărbători ale fiecărei localități când afluxul de oameni și autoturisme este foarte mare, îngreunând circulația. Spații de parcare și refugii sunt necesare mai ales în punctele de belvedere de pe DN 57 și DJ 571, în preajma Mănăstirii Gornea și în locurile cele mai potrivite pentru a opri și a admira peisajul. Toate aceste parcări necesită și dotările minimale pentru protecția mediului, respectiv coșuri de gunoi și eventual WC ecologic.

3.6.4. Rezolvarea aspectelor conflictuale

legate mai ales de traseul DJ 571 prin interiorul localităților Gornea și Sichevița, datorită interferenței cu elemente ale transportului tradițional, cel pietonal, al bicicliștilor și utilajelor agricole. În acest context credem necesară regândirea unor măsuri de îmbunătățire a circulației auto, cât și pietonale în lungul acestui drum, prin refacerea trotuarelor și a unei piste de biciclete, în condițiile în care ampriza drumului permite în general asemenea lucrări.

Camenița, pe drumul care leagă care să legă centrul de comună cu localitatea Grușovița, care să permită trecerea cursiului de apă și la debite mai mari-

de dorit amenajarea unei piste de biciclete în lungul fluviului, care să unească toate localitățile din Clisură, și care să asigure un acces la fluviu pentru toți doritorii.

3.7. INTRAVILAN EXISTENT. ZONE FUNCTIONALE. BILANT TERITORIAL

Sat: Sichevița - reședința de comună

ZONE FUNCTIONALE	PROPUS	
	Suprafața (ha)	Procent % din total intravilan
Zona rezidențială cu clădiri de la P la P+1		
Zonă locuire și turism		
Zonă dotări		
Zonă dotări turistice		
Zonă unități industriale		
Zonă spații verzi, terenuri aflate permanent sub apă		
Teren de sport		
Zona cimitirelor		
Zonă gospodărie comunală		
Zonă aro-zootehnică		
Circulație rutieră - Drum național DN 57, - Drum Județean DJ 571 A - străzi		
TOTAL INTRAVILANPROPUS		

Sat: Gornea

ZONE FUNCTIONALE	PROPUS	
	Suprafața (ha)	Procent % din total intravilan
Zona rezidențială cu clădiri de la P la P+1		
Zonă locuire și turism		
Zonă dotări		
Zonă dotări turistice		
Zonă unități industriale		
Zonă spații verzi, terenuri aflate permanent sub apă		
Teren de sport		
Zona cimitirelor		
Zonă gospodărie comunală		
Zonă aro-zootehnică		
Circulație rutieră - Drum județean, străzi		
TOTAL INTRAVILAN PROPUS		

Sat: Liborajdea

ZONE FUNCTIONALE	PROPUS	
	Suprafața (ha)	Procent % din total intravilan
Zona rezidențială cu clădiri de la P la P+1		
Zonă locuire și turism		
Zonă dotări		
Zonă dotări turistice		
Zonă unități industriale		
Zonă spații verzi, terenuri aflate permanent sub apă		
Teren de sport		
Zona cimitirelor		
Zonă gospodărie comunală		
Zonă aro-zootehnică		
Circulație rutieră - Drum comunal		

TOTAL INTRAVILAN PROPUS		
--------------------------------	--	--

3.8. MĂSURI ÎN ZONELE CU RISCURI NATURALE

3.8.1. Măsurile antiseismice

Teritoriul comunei este încadrat în zona de macro-seismicitate $I = 7_1$ pe scara MSK, cu o perioadă medie de revenire de cca. 50 de ani. Potrivit Normativului P 100 1/2006 pentru comuna Sichevița valoarea de vârf a accelerației terenului la cutremure având intervalul mediu de recurență - IMR = 50 ani este de 0,15 g în partea de vest și 0,20 g, cu o perioadă de control $T_c = 0,70$ s. Caracteristic pentru cutremurile din această regiune este adâncimea mică a focarului (5-15 km)”, o zonă redusă de influență în jurul epicentrului, mișcări orizontale și verticale de tip impuls cu durată scurtă, perioade lungi de revenire în aceeași zonă.

Situat la limita estică a zonei active Moldova Nouă, comuna Sichevița, reprezintă o zonă mai protejată din punct de vedere seismic, protecție oferită în parte și de blocul granitic situat între văile Liborajdea și Camenița. Cu toate acestea aici există riscul prăbușirii unor stânci, care să afecteze circulația pe DN 57, sau anumite obiective amplasate între văile Liborajdea și Alibeg. Din aceste considerente se impune ca înaintea angajării unor investiții majore să se facă o cercetare geologică în zona de interes.

Satul Sichevița se găsește la contactul dintre mai multe structuri litologice, formate din pachetele de calcare ale sinclinorului Reșița – Moldova Nouă, blocul granitic Crușovița și depozitele sedimentare din cadrul depresiunii Libcova. Zona cea mai expusă se dovedește a fi cea a depozitelor cuaternare, unde există pericolul potențial de lichefiere a solului. Din aceste considerente este necesar să se țină cont în calculele structurii de rezistență a obiectivelor propuse a se construi, de *potențialul de lichefiere* a terenului de fundare, fenomen influențat direct de poziția nivelului piezometric al apei subterane.

3.8.2. Măsurile pentru combaterea inundațiilor

Riscul de inundații se manifestă atât la Dunăre, prin creșterea puternică a nivelului apelor în cadrul lacului de acumulare, care pot afecta zona joasă din preajma fluviului, cât și la nivelul principalilor afluenți pe care fluviul îi primește în zonă, respectiv văile: Camenița, Liborajdea și Crușovița, precum și alte văi de versant. Potrivit legii 575/2001, pentru comuna Sichevița principalul risc de inundații este dat de scurgerile de pe versanți. Suprafața întinsă și relieful variat favorizează acest tip de fenomene. La aceasta se adaugă principalele cursuri de apă amintite anterior. Menționăm în acest context Valea Camenița, care a provocat destule inundații resimțite mai ales la nivelul terenurilor agricole de luncă, dar și a unor zone din intravilanul satelor Sichevița și Gornea. Din aceste considerente se impun:

- Îndiguiri ale albiei minore pe anumite sectoare, eventual cu gabioane sau cu diguri compacte, pentru a limita o meandrare prea puternică a albiei, cu efecte asupra malurilor;
- Decolmatare periodică și/sau întreținerea canalizării acestuia în zona intravilanului;
- Stabilizarea malurilor.

O altă problemă o reprezintă apele pluviale strânse la nivelul străzilor, care ținând seama de configurația terenului și de tresele străzilor, ajung deseori în curțile și grădinile oamenilor. În acest context măsurile de modernizare a rețelei stradale trebuie să fie însoțite de realizarea rigolelor (recomandabil semi-acoperite). În cazul satelor de munte sau a celor sde pe valea Liborajdea, cu case puternic răsfirate, efectele inundațiilor se răsfrâng în special asupra terenurilor agricole situate în apropierea albiilor și a gospodăriilor situate în imediata apropiere a malurilor.

Un risc important există pentru vechile mori de apă cu roată orizontală, atât de des întâlnite aici, dintre care unele sunt amplasate în apropierea albiilor, fapt ce le face vulnerabile la debite foarte mari. În cazul acestora de cele mai multe ori sunt afectate iazurile de alimentare, dar în anumite situații chiar și construcțiile propriuzise.

La căderi de precipitații importante cantitativ, apele strânse pe carosabilul drumurilor de acces sau a DJ 571 A, pot duce la degradarea acestora, în lipsa întreținerii rigolelor și a podețelor, împotriva colmatării cu diverse materiale (vegetație, ramuri, mâl, pietre etc.).

Este de menționat faptul că văile torențiale care străbat teritoriul administrativ al comunei nu prezintă riscuri majore de inundații, dar se impune eliminarea depozitărilor de resturi menajere și material lemnos în albia acestora, deoarece la ploi torențiale, antrenarea lor poate duce la blocarea unor poduri/podețe.

Alte măsuri pentru combaterea fenomenului:

1. Alte acțiuni de curățare periodică a albiilor minore, afectate de colmatare naturală și deversarea resturilor menajere;
2. Lucrări de îndigui și consolidări de maluri pe unele cursuri de apă;
3. Utilizarea perdelelor de protecție la malurile apei, folosind specii iubitoare de umiditate cum ar putea fi *salix* și *populus* pentru a se reduce procesul de erodare al acestora;
4. Interzicerea lucrărilor care pot duce la îngustarea albiilor minore a cursurilor de apă din zonă, prin executarea unor construcții, depozitarea de materiale de construcții, rumeguș sau resturi menajere. Trebuie avut în vedere ca în caz de viitură, acestea pot avea un impact distructiv asupra habitatului uman din zonă;
5. Canalizarea unor cursuri de apă care străbat intravilanul (pr. Sichevița, Ogașul lui Crăciun, Ogașul Podului etc.);
6. Eliminarea excesului de apă de pe terenurile agricole situate la nivelul teraselor și din zona de luncă, prin canale de drenaj. O situație specială o are zona umedă, situată în zona Podului Păzăriște, care adăpostește un habitat specific, cu o floră specifică și o faună diversă. Din aceste considerente este necesară conservarea și protecția acestuia, cu atât mai mult cu cât este inclus în PNPF și siturile Natura 2000 aferente acestuia.
7. Dimensionarea corectă a podurilor ridicate peste cursurile de apă și a podețelor, pentru evitarea producerii colmatărilor și a fenomenelor de remuu, cu inundarea suprafețelor din amonte.

NOTĂ: Se interzice orice tip de construcție în zona inundabilă a localităților comunei până la eliminarea acestui risc.

3.8.3. Măsuri pentru combaterea riscurilor geomorfologice

În categoria acestor riscuri Potrivit legii Legii 575/2001 pe teritoriul administrativ al cadrul comunei Sichevița potențialul de producere a alunecărilor de teren este unul mediu, cu o probabilitate redusă de producere pe cea mai mare parte a teritoriului. Excepție face arealul format din depozite sedimentare, din sud-estul teritoriului administrativ, unde potențialul de producere al alunecărilor de teren este unul ridicat cu o probabilitate mare de producere. La producerea acestor fenomene contribuie atât factori naturali (litologici și geomorfologici) cât și antropici.

Zonele cele mai expuse unor asemenea fenomene sunt cele din estul satelor Sichevița, Gornea, Brestelnic, Valea Sichevița cu Dealul Țarinii, Cerbul, Culmea Mitului, Păzăriște etc.

Pentru combaterea acestor fenomene se impune:

- Executarea unor ample lucrări de împădurire ca măsură general valabilă, a zonelor predispuse acestor fenomene cu specii arboricole având sisteme radiculare pivotante ce au rolul de a reține apa.
- Fixarea prin înierbare, plantare sau alte lucrări specifice a taluzurilor la drumurile comunale amenințate în unele zone de alunecări locale, superficiale.
- Evitarea supraîncărcării versanților cu edificii tehnice și vetre de construcții.

- În zonele în care se manifestă tendințe de instabilitate puternică, se impun lucrări de eliminare a excesului de umiditate prin realizarea de drenuri, fie în corpul, fie în fruntea de alunecare. Realizarea de drenuri în corpul de alunecare este mai costisitoare și se impune doar atunci când pe acesta s-au amenajat infrastructuri de importanță deosebită, lucrări de infrastructură, clădiri, obiective turistice etc.

Eliminarea deplină a fenomenului presupune și alte lucrări precum:

- inițierea unor studii geotehnice și hidrologice la nivelul zonei pentru o mai bună cunoaștere a situației reale și a măsurilor ce se impun.
- lucrări ample de protecție a versanților afectați, prin însămânțarea cu specii cu talie mică și medie, care să compactizeze covorul vegetal ierbos și să reducă eroziunea în suprafață și eroziunea liniară;
- realizarea de baraje naturale tip gârdulețe împletite pe traiectul rigolelor, ravenelor și ogașelor, care să diminueze eroziunea în adâncime și eroziunea regresivă;
- interzicerea construcțiilor și stoparea lor pe versanții vulnerabili la alunecări de teren și torențialitate;
- stoparea înaintării și extinderii alunecărilor prin realizarea unor ziduri de sprijin și contraforturi;
- stabilizarea versantului prin coloane de beton și ziduri de susținere la baza versantului, executate de regulă din beton armat, capabile să preia presiunea masei din corpul de alunecare. Grosimea și înălțimea acestora variază în funcția de masa și înălțimea frunții valului de alunecare.

NOTĂ: Se impune eliminarea acordării autorizației de construcție în aceste zone pentru orice fel de lucrări care ar putea favoriza acest fenomen (construcții de drumuri, case de vacanță, alte construcții stabile etc.).

3.8.4. Măsuri pentru combaterea dislocări de stânci și a grohotișurilor nefixate:

În lungul DN 57 căderile de stânci reprezintă un risc cu un potențial de producere diferit, în funcție de litologie, unghiul pantei, prezența sau absența aflorimentelor stâncoase, calitatea și structura vegetației etc. Dacă în aceste zone lipsește vegetația forestieră, pericolul unor atari fenomene crește substanțial, datorită creșterii agresivității factorilor de mediu și a lipsei obstacolelor în calea acestora. Pe teritoriul comunei fenomenul poate avea un impact mai mare în lungul DN 57, din sectorul Alibeg - Liborașdea, mai ales sub efectul prezenței animalelor domestice, care utilizează arealul respectiv ca pășunat (capre și oi).

Pentru combaterea fenomenului se impune.

- Conservarea vegetației forestiere (tufe și arbuști), acolo unde există și împădurirea versanților unde există pericol major a unor asemenea fenomene.
- Ancoraje pentru fixarea blocurilor mari de stâncă aflate într-un echilibru precar;
- Favorizarea fixării grohotișurilor prin conservarea rugurilor de mur sau al altor plante cu largă dispunere la sol.

3.8.5. Măsuri pentru combaterea eroziuni de maluri

Eroziunea de maluri este un fenomen care se manifestă în principal la nivelul albiei văilor Camenița, cu unii dintre afluenții săi și Liborajdea, în zonele cu meandrare mare și la repezișuri. În acest caz fenomenul de eroziune se manifestă la baza malurilor, favorizând prăbușirea consolidărilor și apărărilor de mal existente, cu pericol de cădere a arborilor în albia minoră, și blocarea scurgerii. Acest blocaj conduce la supra-înălțarea nivelului de curgere a apei, cu pericol de depășire a malurilor și inundarea zonelor adiacente râului.

Din aceste considerente se impun măsuri de îndiguire, realizarea unor ziduri de sprijin în zonă, de tipul gabioanelor care pot stopa fenomenul, limitându-i efectele.

În general, pentru combaterea fenomenului sunt necesare măsuri privind:

- curățarea albiilor de resturi vegetale (copaci căzuți, butuci și crengi rămase în urma unor tăieri neraționale etc.),
- lucrări de apărare a malurilor prin îndiguiri, ziduri de sprijin, plantări de arbori hidrofilii cu rădăcini radiculare puternice (arin, răchită, salcie, plop etc.);
- regularizări de curs;
- În cazul unor ravene sau văi de versant mult prea active se poate apela la diguri de barare a cursului de apă în vederea diminuării vitezei de curgere;
- Totodată, în cazul eroziunii de malului Dunării se pot realiza ziduri de sprijin și plantări cu vegetație arboricolă, care să urmărească conturul malului. Prezența acestora reduce efectul mecanic al valurilor, fortificând totodată peisagistic sectorul;
- Plantarea de arbuști și subarbuști la limita organismului de prăbușire format sau incipient care prin greutatea lor să nu provoace prăbușirea malurilor.

3.8.6. Măsuri pentru combaterea formelor de eroziune torențiale (ravene, râpe, ogașe):

Deși fenomenul nu cunoaște o amploare prea mare, se manifestă totuși pe versanții culmii Păzăriște – Cerbul, Țarina și Dealul Bujorului, de pe cursul mijlociu și inferior al văii Camenița. Pentru combaterea acestor fenomene sunt necesare o serie de lucrări care să limiteze dezvoltarea organismului torențial și în final să-i diminueze efectele prin fixarea și colmatarea lui cu vegetație.

Se cunoaște faptul că principalul punct de atac al eroziunii aflat la originea unui organism torențial este în aval de unde se extinde în amonte, antrenând noi suprafețe de sol în procesul de erodare, în urma proceselor de șiroire.

În lipsa scurgerilor de șiroire, eroziunea încetează. În acest context se impune:

- realizarea unor garduri dispuse în semicerc în jurul organismelor torențiale, realizate de regulă din pari și nuiele de salcie, având o înălțime mai mare în sectorul central și mai mic la margini,
- plantarea în lungul ravenei și în preajma gardurilor astfel confecționate a unor arbori sau arbuști,
- săparea unor șanțuri colectoare în amonte de organismul torențial care să preia și să disemineze apele care atacă baza acestuia.

Toate aceste lucrări cu caracter tehnic și silvic, au drept scop stingerea organismelor torențiale și împiedecarea formării altora noi. Perdelele forestiere realizate în jurul organismelor torențiale active preiau și transformă scurgerea prin șiroire în scurgere laminară. Pentru a împiedeca activarea acestora de surplusul de apă ce „scapă” prin filtrele formate de lucrările antierozionale din amonte, respectiv de perdelele de protecție din proximitate se utilizează o serie de amenajări precum execuția de garnisaje, palisade, fascinaje, cleionaje, praguri și baraje.

Un fenomen asemănător are loc la nivelul drumului comunal, a drumurilor vicinale și de acces spre zonele înalte. Slaba consolidare și natura stratului litologic permite spălarea suprafeței carosabile și tendințe de formare și adâncire a unor ogașe pe locul de călcare a roților mijloacelor de transport. Pentru a limita acest fenomen sunt indicate introducerea și fixarea în aceste organisme torențiale incipiente a unor tulpini de arbuști puternic ramificați care să oprească și să fixeze solul purtat de apă.

3.9. DEZVOLTAREA ECHIPARII EDILITARE. SOLUTII PROPUSE

3.9.1. Gospodărirea apelor

Lucrări hidrotehnice propuse pe teritoriul ce face obiectul PUG;

Pe teritoriul administrativ al comunei Sichevița nu sunt în derulare sau propuse pentru investiții în domeniul gospodării apelor. Acest fapt nu exclude posibilitatea amenajărilor cu caracter piscicol, în lungul văilor Camenița sau Liborajdea. Desigur asemenea amenajări presupun întocmirea unei documentații legale. Aceste amenajări nu pot avea loc în zonele umede protejate, de la confluența văii Camenița cu Dunărea.

Lucrări necesare pentru apărarea contra inundațiilor, eroziuni de versanți.

Lucrări hidrotehnice și de protecție a malurilor sunt necesare pe anumite segmente al malului stâng al Cameniței, pentru a limita riscul de producere a inundațiilor și protejarea localităților Sichevița și Gornea împotriva acestor fenomene, a ruperilor de malurilor și distrugerii infrastructurii de transport. În acest context este necesară întocmirea unor studii de specialitate pentru realizarea unui dig de protecție în lungul râului, cu placări exterioare din piatră sau beton pentru protecția sa împotriva distrugerii la debite mari.

Lucrări necesare pentru realizarea unor surse calitative de apă.

În procesul de gospodărire a resurselor de apă un rol important va trebui să-l joace în viitor protejarea izvoarelor și a forajelor făcute pentru asigurarea necesarului de apă pentru alimentarea satelor Sichevița și Gornea, prin excluderea utilizării zonelor sale de protecție ca posibile locuri de depozitare clandestină a gunoaielor și a altor resturi organice și chimice.

Nu sunt admise amplasarea unor ferme agricole sau ocoale pentru animale domestice în apropierea acestor surse de apă.

3.9.2. Alimentare cu apă

În prezent satele componente ale comunei Sichevița au o situație diferită, în cea ce privește dotările edilitare, respectiv alimentarea cu apă. Pentru satele Sichevița și Gornea s-au realizat în ultimii ani rețele moderne de alimentare cu apă, utilizând ca sursă pânza freatică a râului Camenița, din amonte de Sichevița. În viitorul apropiat sunt necesare extinderi ale rețelei existente în cele două sate, la nivelul fiecărei străzi și beneficiar.

Pentru celelalte 17 sate componente ale comunei, ținând seama de structura acestora (risipită) și amplasamentul (montan) nu sunt prevăzute lucrări de alimentare cu apă colective, aici păstrându-se pe mai departe modul tradițional de alimentare cu apă. Acest fapt nu exclude posibilitatea ca unii localnici să-și realizeze captări ale unor izvoare pentru asigurarea alimentării cu apă a gospodăriei. În acest caz administrația locală va trebui să insiste pe realizarea canalizării și a foselor septice vidanjabile, pentru a împiedeca deversarea apelor menajere direct în emergenții din zonă și poluarea acestora.

Îmbunătățiri și extinderi ale capacităților instalațiilor de alimentare cu apă (surse de apă, stații de tratare, rețea de distribuție) potrivit noilor dezvoltări propuse pentru localități și teritoriu.

Lucrări prioritare

- Încheierea lucrărilor de extindere a rețelei de alimentare cu apă pentru satele Sichevița și Gornea;
- Realizarea lucrărilor de branșare a consumatorilor casnici și industriali din localitățile Sichevița și Gornea.
- Racordarea la actualele rețele a terenurilor nou introduse în intravilanul localităților menționate.
- Prin PUG se propune extinderea rețelei de distribuție existente de apă potabilă din rețeaua Sichevița - Gornea și pentru suprafețele nou introduse în intravilan de pe malul Dunării, inclusiv a complexului monastic Gornea.

3.9.3. Canalizare

În prezent numai satele Sichevița și Gornea dispun de un sistem propriu de canalizare și epurarea a apelor menajere, redalizată la nivelul rețelei stradale principale, necesitând extinderi la nivelul străzilor secundare, în vederea asigurării posibilităților de conectare a tuturor gospodăriilor. Pentru celălalte 17 sate din componența comunei nu sunt prevăzute lucrări de canalizare comună din motive bine întemeiate (dispersia gospodăriilor, populația redusă, costurile foarte mari, structura reliefului etc.).

Considerând că impactul asupra mediului este nesemnificativ în comparație cu valoarea investiției necesare pentru racordarea sa la un asemenea sistem.

În condițiile în care o gospodărie sau un grup de gospodării vor dori să treacă la captarea unor surse locale de apă (izvoare), pentru a-și asigura un spor de confort, se impune ca aceste lucrări să fie dublate de realizarea unei rețele locale de canalizare și a unei fose septice vidanjabile, amplasată la un drum de acces, pentru ca apele menajere să nu fie deversate în emergenții din zonă. În viitor, dacă dezvoltarea turistică a unora dintre aceste localități se va dovedi viabilă (prin ridicarea în zonă a unui număr important de case de vacanță, cabane, pensiuni), se propune înzestrarea satului și a infrastructurii turistice amintite la o rețea locală de canalizate prevăzută cu o microstație modulară de epurare.

Sistemul de canalizare epurare pentru amenajările cu caracter turistic aflate în extravilan (spații de campare, terenuri de sport, amenajări de piknic et.) se va conecta la cel al localității cele mai apropiate sau vor fi dotate, pe lângă mobilierul specific și cu WC publice prevăzute cu fose vidanjabile. Soluția aleasă va fi hotărâtă la momentul respectiv prin documentația legală întocmită.

Lucrări prioritare prevăzute

Într-o primă fază, rămâne prioritar rămâne extinderea lucrărilor de canalizare în cele două sate: Sichevița și Gornea.

Pentru fermele, sălașele și gospodăriile situate în afara intravilanelor și care nu pot fi racordate la sistemele de canalizare existente, îndepărtarea apelor uzate menajere se va face pe cât posibil prin fose septice vidabile, executate cf. normelor în vigoare, amplasate la cel puțin 10 m de cea mai apropiată locuință.

Obiectivele economice sau turistice care nu sunt conectate la rețeaua de canalizare și dispun de fose septice sunt obligate să-și asigure W.C.-uri cu un număr de cabine corespunzător prevederilor standardelor și normelor de proiectare.

3.9.4. Alimentare cu energie electrică

Propuneri privind asigurarea necesarului de consum electric

Reamintim că în plan macroenergetic teritoriul administrativ al comunei Sichevița este străbătut de Magistrala electrică, LEA 250 kV, ce străbate Clisura legând Orșova cu Moldova Nouă. Traseul acesteia traversează teritoriul administrativ al comunei, intrând pe teritoriul UAT Coronini pe la est de localitatea Sfânta Elena. Alături de aceasta mai avem rețeaua de medie tensiune LEA 20 kV, care leagă stația Cozla de Moldova Nouă, La aceasta sunt racordate prin posturi de transformare rețelele de joasă tensiune, care distribuie energia la consumatorul final.

Propuneri privind extinderi sau devieri de linii electrice

Nu se pune problema devierii de linii electrice existente.

Pentru zona de dezvoltare turistică preconizată pe malurile Dunării, alimentarea cu energie electrică se va face din rețeaua locală de medie tensiune, ce traversează zona, prin intermediul unor transformatoare, și o rețea locală de distribuție, în conformitate cu documentația de specialitate.

Dezvoltarea unor zone turistice, edilitare și/sau economice, cu profil industrial și/sau agricol pe teritoriul administrativ al comunei Sichevița necesită extinderea infrastructurii electrice, inclusiv montarea unor noi stații de transformare.

Odată cu construirea unor noi clădiri de locuințe, pensiuni turistice și spații cu altă destinație se impune redimensionarea rețelei de distribuție modernizarea și extinderea iluminatului public, inclusiv înlocuirea actualilor stâlpi din lemn cu stâlpi din beton. De asemenea, deschiderea/redeschiderea unor capacități de producție sau

aparitia unor consumatori mari de energie electrică impune montarea unor noi posturi de transformare care să asigure alimentarea corespunzătoare al acestora. O asemenea stație de transformare este necesară inclusiv funcționării fostului port industrial și a carierei de la Crușovița.

3.9.5 Rețele de telecomunicații

Propuneri pentru extinderea liniilor de telecomunicații

Extinderea serviciilor de televiziune prin cablu și internet în toate satele comunei. Deși în prezent internetul este accesibil în localitățile principale, pe bază de abonament la telefonia mobilă, asigurarea unor atari servicii alături de televiziunea prin cablu poate fi oferită de către același operator.

Propuneri pentru amplasarea de oficii postale, centrale telefonice, relee.

Restrângerile de activitatea înregistrate de către Poșta Română a dus la diminuarea masivă a numărului de oficii postale, astăzi în comuna Sichevița (Strada Principala nr. 89) funcționează un ghișeu poștal în localitatea reședință de comună, precum și câte o casuță poștală (CP), în satul Zăsloane, care deservește saltele din bazinul văii Camenița și o casuță poștală (CP) în satul Crușovița, care deservește locuitorii satului amintit și pe cei de pe valea Liborajdea. Distanța mare constituie un impediment major mai ales pentru locuitării satelor de pe Valea Liborajdia situate la peste 10 km față de Crușovița, fapt care îngreunează accesul la aceste servicii.

Din aceste considerente se impune ca administrația locală să ia legătură cu factorii de decizie a SN Poșta Română, pentru a analiza posibilitatea amplasării unei casuțe poștale pe Valea Liborajdea.

Oportunitatea instalării unei alte centrale telefonice nu credem că se impune, deoarece telefonia fără fir câștigă tot mai mult teren și în zonă.

De asemenea, necesitatea unor noi relee de transmisie/retransmisie pentru semnal radio și Tv nu este relevantă.

3.9.6. Alimentarea cu căldură

Principala sursă de combustibili folosiți în zonă sunt cei solizi, în principal lemnul, utilizat pentru încălzirea locuințelor și prepararea apei calde menajere. Pentru prepararea hranei se folosesc aragazele electrice sau cele pe bază de gaz lichefiat.

Astăzi, în perioadele reci, instituțiile administrative, școlile și mulți localnici folosesc centrale termice performante pe gaze naturale, pentru asigurarea căldurii și a apei calde menajere. În gospodăriile populației, rolul major îl dețin sobele pe bază de combustibil lemnos. Administrația locală va trebui să încurajeze utilizarea unor surse energetice alternative, în special utilizarea energiei solare și eoliene. Dar și creșterea randamentului în consumul combustibilului solid, prin utilizarea centralelor termice pe bază de lemn sau rumeguș, cu randament ridicat.

Comuna Sichevița nu dispune de rețea de alimentare cu gaze naturale, dar ținând seama de creșterea continuă a prețurilor la gazele naturale și de existența unor importante resurse vegetale în zonă, este necesară încurajarea utilizării surselor alternative, cum sunt:

- realizarea de stații familiale de biogaz;
- energie termică cu ajutorul captatorilor solari etc.

2.9.7. Alimentarea cu energii alternative

Pentru viitor tendința care se manifestă este de a utiliza energiile regenerabile, naturale, cu un impact neglijabil asupra mediului cum sunt stațiile familiare de biogaz, energia termică obținută cu ajutorul captatorilor solari și cea electrică obținută cu ajutorul celulelor fotovoltaice.

În condițiile în care se manifestă tot mai clar tendința de utilizare a energiilor regenerabile (eoliene, solare și hidro) credem că autoritățile locale trebuie să încurajeze atât consumatorii casnici cât și alți consumatori să utilizeze asemenea resurse.

În acest context atenția administrației locale a comunei Sichevița poate încuraja unele proiecte de conversie a morilor de apă existente, mai puțin utilizate, prin conectarea la generatoare electrice.

Alte măsuri în domeniu privesc

Cercetări privind utilizarea potențialului eolian al culmii Crușovița pentru amplasarea unui număr de eoliene. Acest amplasament ar putea fi justificat prin existența circulației atmosferice în lungul culuarului Dunării.

Modernizarea iluminatului stradal prin utilizarea sistemului de leduri cu alimentare individuală prin panouri fotovoltaice.

Încurajarea utilizării panourilor solare pentru obținerea apei calde menajere.

2.9.8. Gospodărire comunală, gestiunea deșeurilor

La nivelul comunei gestionarea deșeurilor va fi direcționată spre soluții alternative referitoare la reducerea cantității de deșeuri, valorificarea deșeurilor sau diferite modalități de evacuare a acestora. La o analiză sumară cantitatea anuală de deșeuri adunate la nivelul comunei Sichevița, este diferită, fiind mai mare în cazul localităților Sichevița și Gornea și mult mai mică în majoritatea celorlalte sate. Luând ca bază de calcul numărul de locuitori înregistrați în 2016 și o cantitate medie de deșeuri de cca. 1 mc/am, avem:

☐ numărul de locuitori/comună/2011	-	2.131 locuitori
☐ cantitatea medie anuală de deșeuri/locuitor	-	1 mc/an
☐ numărul agenților economici	-	10(2007)
☐ volum mediu de deșeuri menajere/agent economic-	30mc/lună -	360mc/an

Total deșeuri:

2.431 mc deșeuri/an

Alături de administrațiile unor comune învecinate și a Consiliului Județean Caraș Severin, primăria comunei Sichevița a participat la un proiect zonal pentru implementarea programului de management integrat al deșeurilor și realizarea unei stații ecologice de transfer la Pojejena. Prin acest proiect se urmărește realizarea unui sistem eficient și durabil de gestionare a deșeurilor din zona de nord a județului Caraș Severin, care va influența protejarea mediului și creșterea calității vieții, dezvoltare economică și turistică, beneficii sociale și materiale, precum și conformare legislativă.

În urma constatării că tot mai mulți cetățeni recurg la tactica depozitării clandestine a resturilor menajere în jurul orașelor, în primăvara anului 2017 Ministerul Mediului, după consultări cu C.E., a negocierilor cu Asociațiile municipiilor și orașelor și cu operatorii de salubritate, a luat în calcul un set de instrumente economice și măsuri care să impulsioneze sistemul reciclării în țara noastră și atingerea țintelor la nivel european, prin:

- Suspendarea taxei de depozitare a deșeurilor până la 1 ianuarie, 2019.
- Implementarea sistemului “plătești cât arunci”, sistem stipulat de lege, dar care nu este încă aplicat în România, care să conducă practic la utilizarea unui tarif diferențiat pentru cetățeanul care colectează selectiv.
- Impunerea țintelor progresive pentru UAT-uri de reciclare anuală a deșeurilor municipale începând cu 25%, până la 50% în 2020. În același timp, această prevedere stipulează că, pentru cantitățile nereciclate conform țintei stabilite, UAT-urile vor plăti o contribuție la AFM de 50 lei/t;
- Declanșarea de către Ministerul Mediului, împreună cu UAT-urile, a unor campanii naționale de conștientizare a populației prin care să se prezinte avantajele colectării selective.
- Operaționalizarea la nivel național a tuturor sistemelor de management integrat al deșeurilor (SMID-uri) construite în România.

Toate aceste măsuri privesc și teritoriul UAT Sichevița, aplicarea lor putând avea un impact major atât la nivelul mediului cât și al cetățeanului.

În prezent, serviciile de salubritate sunt asigurate pe baza de contract, de către o firmă specializată din Moldova Nouă care le transportă la stația de transfer de la Pojejena.

Administrația locală se va preocupa și pe viitor cu asigurarea necesarului de pubele pentru populație și de coșuri menajere pe terenul public (în lungul străzilor, în piețele centrale, curtea școlilor etc.), precum și în locurile amenajate pentru activități cu caracter turistic și/sau sportiv.

Propuneri ale strategiei de dezvoltare privind amenajările pentru sortarea, evacuarea, depozitarea și tratarea deșeurilor menajere.

Diminuarea/eliminarea impactului asupra mediului a deșeurilor urbane pe teritoriul administrativ al comunei, inclusiv a deșeurilor din construcții și demolări presupune realizarea următoarelor obiective și acțiuni specifice:

- Emiterea unei decizii a autorităților administrației locale privind colectarea selectivă de către agenții economici și populație a deșeurilor. Introducerea unui sistem fiscal de taxe pentru gestiune deșeuri pentru agenții economici producători de deșeuri industriale.
- Realizarea unui sistem viabil de colectare diferențiată a deșeurilor reciclabile la sursă (agenți economici sau persoane fizice) în vederea valorificării acestora prin livrare la unități de profil.
- Realizarea unui sistem viabil de colectare diferențiată a deșeurilor din construcții și demolări la sursă (agenți economici sau persoane fizice);
- Dotarea cu numărul și tipul necesar de recipiente pentru colectare deșeuri industriale și întreținerea corespunzătoare a acestora.
- Colectarea deșeurilor industriale de pe amplasamentele ilegale și transportul acestora la depozitul de deșeuri industriale.
- Emiterea unei decizii a autorităților administrației locale privind colectarea selectivă de către agenții economici și populație a deșeurilor. Introducerea unui sistem fiscal de taxe pentru gestiune deșeuri pentru agenții economici producători de deșeuri industriale.
- Penalități la agenții economici producători de deșeuri industriale pentru gestiunea necorespunzătoare a acestora.
- Întocmirea de către factorii de mediu (Ministerul Mediului) a unor broșuri educative privind modalitățile de reciclare a deșeurilor, tipărirea și distribuirea acestora locuitorilor, precum și angajaților firmelor producătoare de deșeuri reutilizabile/reciclabile.
- Elaborarea și implementarea unor programe specifice privind conștientizarea populației privind gestiunea deșeurilor industriale și în special a impactului diverselor operații (colectare, transport, depozitare) asupra sănătății umane și a mediului înconjurător.
- Elaborarea de programe specifice de instruire a personalului unităților specializate în colectarea, transportul, reciclarea și depozitarea deșeurilor.
- Elaborarea și implementarea de programe comunitare specifice pentru reciclarea unor deșeuri colectate de la populație și de la agenți economici

Propuneri pentru construcții și amenajări specifice

- Amenajarea la nivelul fiecărei localități sau grupuri de sate a unei platforme betonate, unde să fie depozitate materialele rezultate din demolări și cele din construcții;
- Dotarea locurilor ce vor fi amenajate pentru picnic și petrecerea timpului liber de la malul Dunării cu recipiente pentru colectarea separată a resturilor menajere și a peturilor.

3.10. Protecția mediului

3.10.1. Diminuarea până la eliminare a surselor de poluare majoră (emisii, deversări, etc.)

Propunerile privind eliminarea surselor de poluare pe teritoriul comunei Sichevița au fost tratate și în capitolele **2.10 Probleme de mediu și 3.9 Dezvoltarea echipării edilitare.**

Alte măsuri privind protecția mediului pe teritoriul administrativ al comunei privesc:

Asigurarea colectării în sistem centralizat a gunoiului menajer și a celui industrial (măsură deja aplicată în comună), conform unui program bine structurat și respectat;

Curățarea suprafețelor de teren utilizate pentru depozitarea clandestină a gunoiului menaje și a materialelor de construcție dezafectate, atât la nivelul proprietății cât și a suprafețelor deținute de primărie, a malurilor și cursurilor de apă (Valea Ravensca, malurile Dunării);

Curățarea malurilor și albiei cursurilor de apă, a bălților și lacurilor existente pe teritoriul comunei, impun o atenție deosebită atât din partea administrației locale cât și a proprietarilor care dețin asemenea suprafețe.

Montarea de containere și WC-uri ecologice în zonele special destinate pentru camparea turistică și a zonelor de popas și odihnă de pe malul Dunării;

Asigurarea cu personal specializat a stației de epurare, pentru asigurarea exploatarei în bune condiții și asigurarea funcționării la parametrii calitativi prevăzuți în standardele privind calitatea apei.

În cadrul activităților care impun extracția unor resurse minerale, deschiderea de cariere și balastiere, acestea se vor face cu respectarea legislației de mediu.

Concesionarea acestor lucrări trebuie să se facă în condițiile obținerii unor avantaje economice certe de către comunitate.

Unitățile de exploatare și prelucrare a lemnului să fie amplasate numai în afara zonelor de locuit și să respecte raza de protecție sanitară cerută de lege.

Este interzisă depozitarea deșeurilor de orice fel și poluarea, pe proprietatea particulară, fiecare proprietar trebuind să ia măsuri pentru curățarea proprietății și a limitelor acesteia de resturi menajere și gunoi.

3.10.2. Epurarea și preepurarea apelor uzate

Propuneri privind epurarea apelor uzate au fost tratate și la capitolul **3.9**

Trebuie menționat faptul că:

- Pentru localitățile Sichevița și Gornea este realizată o stație de epurare a apelor uzate menajere, situată la sud de localitatea Gornea, pe malul Cameniței, utilizat ca emisar. Pentru satele risipite de munte, aflate în componența comunei, unde realizarea unor rețele de alimentare cu apă și canalizare nu sunt viabile economic, primăria poate sprijini realizarea unor microrețele care să deservească un grup sau mai multe grupuri apropiate de gospodării, de către proprietarii acestora. Unde acest lucru nu este posibil, în sprijinul creșterii nivelului de trai al oamenilor, primăria va consilia pe cei interesați în realizarea unor fose septice vidanjabile
- Pentru amenajările turistice preconizate a se realiza în preajma localităților Gornea și Sichevița, se prevede conectarea acestora la stația de epurare de la Gornea.
- Realizarea unor investiții (turistice, industriale etc.) în zone care nu permit racordarea la sistemul de canalizare – epurare existent sau preconizat (malul Dunării) a se executa, vor fi prevăzute cu sisteme proprii de epurare a apelor menajere, realizate din module containerizate de tip ADIPUR 1300 sau echivalent cu următoarea componență:
  - Sistem de curățire grosieră;

- Stație de pompare apă uzată ;
- Echipament de epurare ADIPUR sau echivalent.

3.10.3 Depozitarea controlata a deșeurilor menajere și industriale

Propunerile privind depozitarea controlata a deșeurilor menajere și industriale s-au tratat la subcapitolele 2.9.8. și 3.9.8 Gospodărie comunală.

- Se interzice cu desăvârșire depozitarea (și temporară) a deșeurilor menajere, a materialelor rezultate din demolări în alte spații decât cele prevăzute prin contractul de management al deșeurilor;
- Agenții economici de pe teritoriul comunei sunt obligați să încheie contracte pentru serviciile de salubritate cu firme de specialitate, care să ridice, să treansporte și să depoziteze resturile menajere sau de altă natură rezultate în urma procesului de producție în puncte special amenajate din zonă.
- Produsele secundare (resturi de lemn, rumeguș etc) rezultate în urma procesului de producție în cadrul atelierelor de prelucrare a lemnului sau la meșterii specializați vor fi colectate separat și transportate/ valorificate de către firme de preofil în industria celulozei, a combustibililor solizi, utilizate local ca și combustibil etc.
- Primăria se va implica în mod mai direct în igienizarea malurilor cursurilor de apă și a Dunării, utilizând munca asistaților sociali apți de muncă, din comună.
- Deșeurile menajere colectate în spațiile de picnic, în punctele de belvedere de pe malul Dunării sau alte amenajări turistice vor fi ridicate pe bază de contract de către firme specializate și depozitat la stația zonală arondată.

3.10.4. Recuperarea terenurilor degradate, consolidări de maluri și taluzuri, plantări de zone verzi

Vezi cap 3.8 Măsuri în zonele cu riscuri naturale.

Propunerile privind recuperarea terenurilor degradate se referă la:

- Recuperarea unor terenuri prin împăduriri, consolidări, terasare;
- Combaterea eroziunii de adâncime a versanților supuși fenomenului de ravenare;
- Limitarea prăbușirii taluzului la drumurile comunale și la DJ 571, prin fixarea acestora cu ziduri de sprijin, specii ierboase sau arbuști;
- Măsuri de protecție împotriva inundațiilor și a ruperii de maluri;
- Zonarea terenurilor conform potențialului de producere a alunecărilor de teren, așa cum este definit de Legea nr. 575 “Zone de risc natural”, impune o serie de **măsuri** de prevenire sau stopare a alunecărilor de teren în funcție de cauzele producerii acestora, cum ar fi:
  - Eliminarea sau reducerea instabilității versanților și a declanșării fenomenelor de alunecare din cauze naturale (precipitații atmosferice, eroziunea apelor curgătoare, acțiunea apelor subterane), prin împăduriri.
  - Îmbunătățirea drenajului natural al solului prin lucrări specifice de îmbunătățiri funciare (combaterea eroziunii solului) aplicate în complex cu lucrări hidroameliorative și agro-pedo-ameliorative (nivelare - modelare, astuparea crăpăturilor) pe versanții afectați de alunecări active și pe terenuri cu alunecări stabilizate, funcție de modul de utilizare a terenului;
  - Îmbunătățirea regimului de scurgere a apelor de suprafață pe versanți prin lucrări de colectare și evacuare a apei;
  - Eliminarea sau stabilizarea alunecărilor de teren *din cauze antropice* (defrișarea abuzivă a pădurilor, pășunat abuziv, săpături la baza versanților pentru diverse construcții (zona Căunița de Sus – Păzăriște), construirea sau modernizarea unor drumuri) prin ziduri de sprijin;

Deoarece fenomenul alunecărilor de teren are o oarecare extindere în zonă, prevenirea degradării terenurilor în urma alunecărilor de teren impune o serie de măsuri de tipul:

- Cooperarea cu autoritățile județene și locale din zona de studiu în vederea întocmirii hărților risc la alunecări de teren în zonele în care există elemente importante supuse riscului și declararea acestora ca "zone de risc la alunecări de teren", conform prevederilor Legii 575/2001;
- Întocmirea studiilor geotehnice care să ofere soluțiile tehnice de consolidare a versanților instabili prin lucrări speciale (ziduri de sprijin etc.);
- Urmărirea caracteristicilor terenurilor afectate de eroziune moderată și cu risc de accentuare a eroziunii, în vederea cunoașterii tendințelor de evoluție a proceselor de alunecare mai ales în zonele afectate de activitatea umană;
- Stabilizarea alunecărilor de teren active și valorificarea terenurilor alunecate prin împăduriri și însămânțare cu amestec de ierburi care, prin consumul mare de apă, asigură protecția antierozională și stabilizarea versanților;
- evitarea executării de căi de comunicații (drumuri) pe versanții instabili;
- evitarea supra-încărcării versanților cu construcții de orice fel.

3.10.5. Organizarea sistemelor de spații verzi și asigurarea biodiversității pe malurile Dunării și ai afluenților din zonă

Se va urmări păstrarea vegetației specifice pe malurile Dunării și a afluenților săi de pe teritoriul administrativ, conservarea vegetației existente, eventual completarea acesteia de-a lungul principalelor artere de circulație. Se va acorda o atenție specială viitoarelor zone turistice, sportive și a dotărilor care se vor realiza, în special a zonelor de maluri.

Conform reglementărilor cadastrale ale fondului verde:

- Se vor conserva exemplarele cu o varsta mai mare de 21 de ani (diametrul trunchiului corespunde la 25-35 cm);
- Se vor conserva exemplarele cu valoare mare ecologica (coroana ovoida, sferica, semisferica, cu frunzisul de dimensiuni mari și pârșos);
- In cazul perdelelor de protecție se vor planta specii autohtone cu valoarea mare ecologica;
- In cazul aliniamentelor stradale se vor planta specii indigene de talia 2 sau 3, cu frunza de dimensiuni mai mari, pârșoase și cu valoare mare peisageră.
- In zonele destinate locurilor de joacă pentru copii se va evita plantarea speciilor care contin substante toxice sau care au organe cu tepi, spini, ghimpi etc.

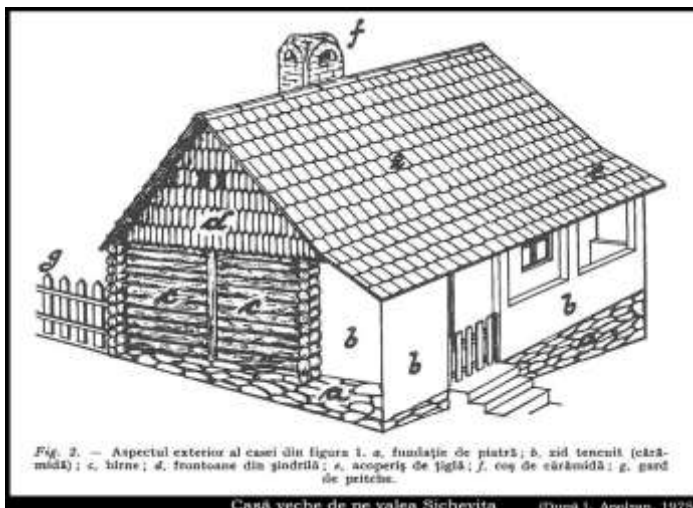
Se vor conserva, de asemenea spațiile verzi existente în zonele centrale ale localităților Sichevița și Gornea, în piațete și în preajma bisericilor.

3.10.6 Zonele propuse pentru refacere peisagistică și reabilitare urbană

În cazul satelor Sichevița și Gornea credem că este necesar ca zonele și aliniamentele stradale care conservă elemente de arhitectură vernaculară locală să fie incluse într-un proiect mai vast, de conservare și reabilitare urbană, care să cuprindă clădirile vechi, din sec. XIX și XX, cu caracteristicile lor constructive. Toate acestea reprezintă un tezaur istoric și arhitectural deosebit, cu valoare identitară și istorică. Reabilitarea și restaurarea acestora poate îmbogăți valoarea lor identitară cu dotările necesare lumii de astăzi. În categoria acestor clădiri este necesar să fie incluse: bisericile și vechile case parohiale, clădirea vechii școli din Gornea, dar și alte clădiri aparținând persoanelor fizice, a căror vârstă depășește 100 de ani. În cazul acestora administrația locală trebuie să-i informeze pe proprietari asupra necesității conservării acestora în forma inițială, fără a diminua cu nimic confortul interior, unde fiecare are libertatea de a intervenii cum crede de cuviință.

În cele 17 sate de munte ale comunei se mai păstrează o parte din vechea zestre arhitecturală românească, specifică gospodăriilor românești din zonele montane ale M. Almăj. Cu toate că satul cu case risipite pare o așezare simplă, el se caracterizează prin complexitatea gospodăriei. Multe dintre aceste gospodării mai conservă clădiri vechi, din lemn, construcții anexe și sălașe, unele dintre ele mai puțin utilizate astăzi, dar care pot fi reamenajate în sistem tradițional și puse la dispoziția turiștilor.

În același context încadrăm și realizarea obiectivelor propuse prin Plan de Management al Parcului Natural Porțile de Fier, privind reabilitarea și protecția peisajului natural, prin măsuri specifice și proiecte care includ suprafețe mult mai vaste, ce exced teritoriul administrativ. Trebuie subliniat faptul că o bună parte din aceste măsuri și-au găsit deja concretizarea la nivelul teritoriului administrativ.

- Proiect de reecologizare a malurilor fluviului Dunărea, pe segmentul teritoriului administrativ.

- Catalog de măsuri privind stoparea deversării de ape uzate în Dunăre sau în afluenții acesteia din teritoriul administrativ;
- Realizarea și darea în folosință a proiectelor de alimentare cu apă și canalizare pentru satele Gorne și Sichevita. Încurajarea locuitorilor din satele de munte să-și realizeze fose septice pentru apele uzate și dejecții;
- Sprijinirea conectării la sistemele de alimentare cu apă și canalizare a tuturor locuitorilor satelor Gornea și Sichevita;
- Implementarea proiectului de Managementul integrat al deșeurilor – C.J. Caraș-Severin, în cadrul căruia să se includă și programele locale de management al deșeurilor;
- Reglementarea situației deșeurilor în toate unitățile administrative

Pentru investițiile cu caracter turistic, care nu pot fi conectate la rețelele de canalizare/epurare existente devin obligatorii fosele septice vidanșabile și microstațiile de epurare modulare de tip ADIPUR

3.10.7. Delimitarea orientativă a zonelor protejate și restricțiile generale pentru conservarea patrimoniului natural și construit.

3.10.7.1. Arii naturale protejate

Pe teritoriul administrativ al comunei Sichevita este înregistrată ca rezervație naturală Peștera cu apă din Valea Polevii. Rezervația naturală Peștera cu Apă din Valea Polevii, cuprinde peștera propriu-zisă precum și o suprafață de teren de 3,2 hectare, situată la exterior, parte din unitatea amenajistică nr. 36 A, din U.P. VI-Fețele Dunării, aparținând de Ocolul Silvic Moldova Nouă. Parcela amenajistică este preluată din amenajamentul silvic întocmit în anul 1996, fiind inclusă și pe harta silvică ce face parte integrantă din amenajament.

Este o peșteră deosebită prin fauna cavernicolă pe care o adăpostește, motiv pentru care a fost declarată arie protejată de interes național prin *Hotărârea de Guvern* Nr.2151 din 30 noiembrie 2004, pentru a fi menținută în condiții prielnice.

Coordonate:
44° 43' 52" N;
21° 44' 17" E;

Peștera cu apă din Valea Polevii		
Nr. crt	Coordonate zonă de protecție	
	X	Y
1	241291,034	361100,934
2	241239,027	361080,932
3	241171,019	361096,934
4	241035,002	361092,933
5	240898,984	361120,937
6	240866,981	361156,941
7	240890,983	361188,946
8	241071,006	361192,946
9	241211,024	361176,944
10	241287,034	361160,942
11	241307,036	361128,938
12	241291,034	361100,934

3.10.7.2. Situri antropice și alte valori ale patrimoniului național

Teritoriul comunei Sichevița este situat într-un areal antropizat încă din preistorie. Despre acest fapt vorbește în primul rând numărul mare de descoperiri și semnalări aparținând diferitelor epoci istorice, din zonă (vezi Anexa), întâlnite mai ales la nivelul teraselor de pe malul stâng al Dunării și ai văii Camenița, 9 dintre acestea sunt catalogate, potrivit legii nr. 5 /2000, ca situri arheologice de categoria B, de interes local și un sit de categoria A, de interes național (Situl arheologic de la Gornea - Dealul Păzăriște).

Loc. Gornea, com. Sichevița	
„ Bișteg ”, pe malul situat în stânga văii satului. CS-I-m-B-10817.02	Așezare eneolitică
„ Căunița de Sus ” pe terasa mijlocie a Dunării cuprinsă între Dealul Căunița și Dunăre, între valea Gornea și Ogașul Căuniței. CS-I-s-B-10831	Așezare; Meolitic, cultura Vinca Așezare; Hallstatt Villa rustica: Epoca romană sec. II-III Necropolă; Epoca medievală Așezare; Epoca bronzului
Castellum romano-bizantin de la Gornea - Căunița de Jos . Situat la vărsarea Cameniței în Dunăre. Cod. LMI CS-I-s-B-10832	Hallstatt mijlociu, cult. Basarabi; Epoca romano-bizantină (sec. IV - V)
„ Dealul Păzăriște ”, la 2 km de sat la intrarea în localitate dinspre Dunăre. Cod LMI CS-I-s-A-10829	Așezare; Epipaleolitic Fortificație de pământ; Epoca bronzului Așezare; Epoca medievală timpurie, sec. IX-XI Necropolă; Epoca medievală timpurie, sec. IX-XI
„ Locurile lungi ”, pe terasa inferioară, între valea Cameniței și Liubcova. CS-I-s-B-10833	Așezare; Neolitic Așezare; Eneolitic
„ Ogașul lui Udrescu ”, la 1 km S de sat. CS-I-m-B-10836	Necropolă; Epoca medievală timpurie, sec. X-XI
„ Tircheviște ”, la 3 km de sat la capătul estic al terasei Căunița de Sus. CS-I-m-B-10835	Așezare; Epoca medievală, sec. XIV-XV Necropolă; Epoca medievală, sec XIV-XV
„ Tărmuri ”, pe terasa joasă a Dunării cuprinsă între șosea și malul fluviului, la cca. 2 km de sat. CS-I-s-B-10830	Așezare; Epoca bronzului Așezare; Hallstatt Așezare; Epoca romană Așezare; Epoca medievală timpurie
„ Vodneac ”, pe malul Dunării la NV de sat. CS-I-m-B-10837	Așezare fortificată; Epoca bronzului
„ Zamonița ”, la 3 km S de sat pe terasa Dunării, dinspre podul Păzăriște. CS-I-s-B-10838	Așezare; Epoca migrațiilor, sec. VIII-IX Necropolă, Epoca migrațiilor, sec VIII-IX Necropolă, Epoca medievală timpurie, sec. IX-XII

Toate aceste situri arheologice, prin amplasamentul lor și prin importanță sunt așezate în partea de sud-est a teritoriului administrativ, fapt ce permite încadrarea lor într-o singură arie de protecție delimitată prin repere naturale și administrative.

Alături de aceste situri pe teritoriul administrativ al comunei mai sunt semnalate sau inventariate și alte situri de interes arheologic, după cum se poate vedea în Anexa 1 al Studiului Istoric aferent.

În zonele cu situri arheologice cunoscute sau semnalate aflate în extravilan zona de protecție propusă este cea prevăzută de legea 422/2001, art. 53. Pentru siturile semnalate în intravilanul localității Sichevița (biserica, magazin alimentar, dispensar), în lipsa unor cercetări propunem ca zona de protecție să se rezume la suprafața cadastrală

a terenului pe care a fost semnalată. Această zonă de protecție/protejată poate fi modificată printr-un PUZ întocmit pentru zonele construite protejate.

În zonele cu situri arheologice cunoscute sau semnalate, la eliberarea autorizației de construire se prevede obținerea avizului din partea organismelor de patrimoniu, inclusiv descărcarea de sarcină arheologică sau supraveghere.

Alte măsuri privesc:

- la descoperirea întâmplătoare a unor artefacte cu caracter arheologic fiecare cetățean are obligația legală de a-l conserva în situ și de a anunța primarul și prin acesta specialiștii Muzeului de istorie din Reșița, în vederea ridicării acestora și a continuării săpăturilor în caz de nevoie;
- este interzisă scanarea zonelor arheologice cercetate sau reperate de pe teritoriul administrativ cu detectoarele de metale sau în alte moduri fără autorizare;
- în interavilan este necesară conservarea principalelor caracteristici urbanistice, precum frontul stradal, coloritul tradițional al fațadelor, conservarea și chiar îmbogățirea perdelelor de vegetație la stradă și al altor spații verzi (scuare, copaci izlați mari, cei de pe malul cursurilor de apă etc);
- identificarea clădirilor mai vechi de 100-150 de ani, în vederea conservării și adaptării lor la noile cerințe de locuire, cu conservarea arhitecturii inițiale;
- la reabilitarea clădirilor publice vechi, aflate în administrarea primăriei se vor reapecta caracteristicile arhitecturale, materialele și tehnicile de construcție inițiale. Această măsură se va aplica și pentru lăcașele de cult existente.

A. Situri arheologice incluse în LMI 2015

1. Așezarea eneolitică de la Gornea - Bișteg

Statul arheologic:

Cod RAN 53942.06;

Cod LMI CS-I-s-B-10834

Tip sit: Locuire civilă, atribuită purtătorilor culturii Coțofeni

Localizare: Dealul Bișteg delimitează spre est partea sudică a satului Gornea și versantul estic al văii Camenița. Situl este amplasat pe mai multe terase amenajate antropice din partea sudică a dealului, fiind o continuare a Dealului Păzăriște.

Situația arheologică:

Într-o perieghză din anul 1968 aici au fost găsite mai multe fragmente ceramice, ornamentate prin împunsături succesive și incizii, precum și chirpic, materiale care confirmă existența în acest loc a unei așezări Coțofeni. În decursul anului 1970 pe una din terase s-a executat un sondaj, care a confirmat prezența unei așezări din perioada de început al epocii bronzului. Pe vârful dealului s-a găsit un fragment ceramic din sec. IX-X.

Descrierea zonei de protecție:

Zona de protecție a sitului cuprinde creasta superioară a dealului, unde s-au stabilit purtătorii culturii Coțofeni. Redăm alăturat coordonatele zonei protejate aferente sitului.

Situl eneolitic de la Bișteg - Zonă protejată		
Nr.crt.	X (long)	Y (lat)
1	250356175	358459829
2	250405181	358457829
3	250429184	358436826
4	250425183	358364817
5	250412182	358298808
6	250384178	358288807
7	250354174	358286807
8	250322171	358321811
9	250311169	358393821
10	250356175	358460829
11	250356175	358459829

Orice intervenție în perimetrul zonei de protecție se va autoriza numai cu supraveghere și la nevoie cercetare și descărcare de sarcină arheologică.

Bibliografie

I. Uzun, Gh. Lazarovici, I. Dragomir – Descoperiri arheologice în hotarul satelor Gornea și Sichevița, în *Banatica 2*, 1973, p. 412-413.

P. Petrovszky- Contribuții la repertoriul arheologic al localităților județului Caraș-Severin, în *Banatica 2*, 1973, p. 377.

S. A. Luca – Repertoriul arheologic al județului Caraș-Severin, București, 2004

Siturile arheologice incluse în zona istorică protejată Malurile Dunării – Păzăriște

2. Situl arheologic de la Gornea – Căunița de Sus (x)

Statul arheologic:

Cod RAN 53942.03;

Cod LMI CS-I-s-B-10831

Tip sit: Sit multistrat, din categoria „locuire civilă”, tipologic cuprinde o succesiune de așezări și o necropolă. Nivele de locuire semnalate în cadrul acestui sit cuprind includ:

- o așezare neolitică timpurie atribuită purtătorilor culturii Starčevo-Criș;
- o așezare neolitică atribuită purtătorilor culturii Vinča, cod LMI 2010 - CS-I-s-B-10830.05;
- o așezare de epoca bronzului;
- o așezare datând din Hallstattul mijlociu, cod LMI 2010 - CS-I-s-B-10830.04;
- un nivel de locuire de epocă romană, reprezentat printr-o *villa rustica*, cod LMI 2010 - CS-I-s-B-10830.02; și un cuptor de ars cărămizi, cod LMI 2010 - CS-I-s-B-10830.03;
- o necropolă medievală timpurie, cod LMI 2010 - CS-I-s-B-10830.01;

Localizare: Situl este situat pe terasa mijlocie a Dunării, fiind delimitat de către Dealul Căunița la nord și Dunăre, pe direcția est-vest de către valea Camenița (Gornea) și Ogașu Căunița. Situl este traversat de către drumul DN 57.

Situația arheologică:

De aici în anul 1968 au fost culese două piese de silex de tradiție paleolitică, un topor de silex și un grator. Cercetările care au continuat în anii următori au dezvelit un număr impresionant de complexe, dispuse într-un strat cu o grosime de 0,40-0,60 m, au evidențiat faptul că cel mai vechi nivel de locuire aparține culturilor Starčevo-Criș (fazele II-IV) și Vinča A. Obiectele găsite cuprind: unelte de silex (lame triunghiulare și trapezoidale, gratoare, lame de seceră, nuclee, percutoare), câteva lame de obsidian, topoare de piatră, dălțițe, unelte de os (ace, împungătoare, spatule), fusaiole, greutate de

plasă. Ceramica este de două categorii: fină (bine arsă, puternic lustriată și bogat ornamentată) și ceramică de uz comun (bine arsă, ornamentată cu barbotină, brîuri în relief etc.). Alături de aceasta au mai apărut figurine antropomorfe și altare de cult.

Săpăturile din vara lui 1973 au scos la iveală mai multe fragmente ceramice de epoca bronzului, precum și un fragment de brățară din bronz.

Stratul de cultură atribuit Hallstatt-ului a fost surprins aproape constant pe toată suprafața săpăturii, deranjat de intruziunile din straturile superioare. Au fost descoperite patru complexe atribuite Hallstatt-ului, cu material arheologic preponderent ceramic, având aceleași caracteristici ca fragmentele din stratul de cultură. Se remarcă formele și mai ales ornamentica (motivul decorativ în formă de S-uri înlănțuite), semnificativă pentru întreaga arie de răspândire a culturii Basarabi

Descrierea zonei de protecție:

Zona de protecție a sitului se încadrează într-un areal mai larg, care include toate siturile situate pe terasele inferioare și mijlocii ale Dunării, amplasate de o parte și de alta a văii Camenița, în zona de vărsare în Dunăre.

Orice intervenție în perimetrul zonei de protecție se va autoriza numai cu supraveghere și la nevoie cercetare și descărcare de sarcină arheologică.

Bibliografie

I. Uzum, Gh. Lazarovici, I. Dragomir – Descoperiri arheologice în hotarul satelor Gornea și Sichevița, în *Banatica* 2, 1973, p. 412.

P. Petrovsky- Contribuții la repertoriul arheologic al localităților județului Caraș-Severin, în *Banatica* 2, 1973, p. 376.

M. Gumă, 1979 - *Date noi privind descoperirile hallstattiene de la Gornea*, în *Banatica* 5, p. 115-180;

M. Gumă, 1983 - *Contribuții la cunoașterea culturii Basarabi în Banat*, în *Banatica* 7, p. 65-138.

M. Gumă, 1993 – *Civilizația primei epoci a fierului în sud-vestul României*, în *Bibliotheca Thracologica, Institutul Român de Tracologie*, București, 4.

Alexandru Hegyi - *Cercetarea primei epoci a fierului în Banatul Românesc*, în *Arheovest* I, 2013, p. 253-277.

D. Țicu, Gh. Lazarovici – *Gornea. Din arheologia unui sat medieval din Clisura Dunării*, Ed. Banatica, 1996.

S. A. Luca – *Repertoriul arheologic al județului Caraș-Severin*, București, 2004.

3. Castellum romano-bizantin de la Gornea – Căunița de Jos (x)

Statul arheologic:

Cod RAN - 53942.05;

Cod LMI 2010 - CS-I-s-B-10832

Tip sit: Fortificație și așezare cu caracter militar

Localizare: Situl este situat pe malul Dunării, pe un promontoriu format de conul de dejecție a văii Căunița, în locul numit „Căunița de Jos”, punctul „Cetate”, lângă DN 57, la din hotarul satului Gornea. Fortificația era așezată pe malul fluviului, aproximativ 15 m de apă, în dreptul km. 21 al șoselei Moldova Veche-Orșova, pe un capăt de promontoriu, care are aspectul unei platforme mai ridicate decît restul terenului din jur. Promontoriul înaintează puțin spre fluviu formînd un incăput de peninsulă. Fortificația se află cam la mijlocul distanței dintre locul numit „Stenca” și gura riului Camenița. Odată cu ridicarea nivelului apelor prin formarea lacului de acumulare al hidrocentralei, „Cetatea” a fost parțial acoperită de apă, numai turnul de NE, mai ridicat, a rămas neacoperit.²

Situația arheologică:

Aici în 1969 au fost desvelite vestigiile unei fortificații romane târzii (sec. IV-V), de formă pătrată, avînd pe colțuri patru turnuri masive din piatră. La vest de aceasta, într-una din secțiuni, a fost semnalată o așezare hallstattiană aparținînd culturii Basarabii.

² Gudea, 77, p. 39

La cca. 100 m vest și 200 m est de Cetate, cu ocazia lucrărilor recent executate pentru supra-înălțarea șoselei, dar și în timpul lucrărilor agricole, au fost descoperite fragmente ceramice și ziduri aparținând unor construcții de epocă romană sau romană târzie.

Fortificația este un castellum de tip *quadrangulum*, formând o singură incintă, cu plan pătrat și laturile îndreptate pe direcția punctelor cardinale. Dimensiunile lui socotite din partea exterioară a zidului de incintă sunt, 41,50 x 41,50 m. Lungimea laturilor, măsurate între turnurile de colț, este 11 m. Zidul de incintă, pătrat este ridicat din piatră masivă de carieră, așezată cu fețele drepte spre exterior, în alternanță cu rânduri de nivelare din cărămidă. Pentru realizarea liniei orizontale a zidului, necesară nivelării cu cărămidă, s-au folosit pietre de dimensiuni mai mici. Grosimea zidului de incintă diferă, de la 1,50 m pe laturile de N și de V, la 1,70 m pe latura de S și 1,30 m pe latura de E. Peretele interior al zidului poartă urme de tencuială. Temelia zidului, mai lată cu 15-20 cm pe fiecare latură, este realizată din blocuri mari de piatră de carieră prinse cu mortar. Grosimea medie a fundației este de 1,80-2,10 m, și înălțimea de 0,70-0,75 m.

Turnurile de colț cu plan pătrat sunt construite odată cu zidul de incintă, depășind în exterior cu cca. 4 m linia zidului. Mai precis turnul de NV depășește cu 3,9 m latura de nord și cu 4,10 m pe cea de vest; turnul de NE depășește cu 4 m atât latura de nord cât și cea de est; turnul de SE depășește cu 3,80 m latura de est și cu 4,10 m cea de sud, iar turnul de SV depășește cu 4,15 m latura de sud și cu 4,10 m cea de vest. Dimensiunile exterioare a turnurilor sunt: 9,20 x 9,20 m turnul de NV și SE; 9,10 x 9,15 m turnul de SV și 9,15 x 9,20 m cel de NE. Turnurile se păstrează relativ bine, mai puțin pe latura de est a turnului de NE, care a fost parțial distruse de construcții militare ulterioare și latura de sud a turnului de SE, distrusă de ape. Accesul în turnuri se făcea din interior, de-a lungul zidului de incintă. Acestea erau acoperite cu țigle și olane, amplasate pe un schelet de lemn.

Pe latura de sud, amplasată simetric față de turnurile de colț se găsea poarta de acces, cu o lățime de 5,5 m, flancată de două bastioane dreptunghiulare, cu dimensiunile de 3,65 x 9,05 m la exterior. La un moment dat bastionul de vest a suferit modificări; intrarea acestuia fiind blocată cu un zid de 0,60 m, în spatele său fiind ridicat un cuptor cu pereți din lut, iar în interiorul bastionului au fost realizate două încăperi de mici dimensiuni, prevăzute cu *hypocaust*.

Cercetările efectuate au dezvăluit faptul că incinta era locuită, pe laturile interioare erau amenajate locuințe din chirpic, cu o lățime maximă de 3,5 m, despărțite între ele prin pereți din chirpic și acoperite cu țigle. Zona de mijloc a incintei nu prezintă urme de locuire sau alte utilități.

Materialul arheologic rezultat în urma săpăturilor este foarte bogat și divers, desigur cea mai mare parte fiind format din ceramică, provenind de la vase cu forme și mărimi diferite. Din punct de vedere al facturii predomină ceramica lucrată la roată, fără a lipsi ceramica lucrată cu mâna. Ca forme amintim: oale, străchini, ulcioare, chiupuri, amfore, cupe, căni, capace de vase, opaițe etc.

Alături de acestea amintim prezența armelor, firească ținând cont de caracterul militar al așezării. Dintre acestea amintim: sulițe și lănci de diferite tipuri, piese de artilerie (Kambisteria, balistaie, onager) etc. În categoria materialelor de construcție amintim prezența diferitelor piroane, scoabe, unelte de fier (dălți, tesle, sape, târnăcoape, mistrii etc.), dar și alte obiecte din bronz, sticlă (recipiente) și piatră (rășnițe, gresii pentru ascuțit, fusaiole etc.) și os.

Printre descoperirile de excepție menționăm prezența unei cărămizi acoperită parțial cu un text în latina populară scris cursiv. Inscripția tegulară reprezintă unicul text de proporții mari scris în limba latină cu litere cursive. Valoarea documentului crește îndeosebi datorită datării relativ strânse a lui. Textul este dispus pe 11 rânduri, lungimea medie a rândurilor de 12-15 cm., distanța între ele fiind în medie de 10 mm. În ce privește persoana ce a scris-o, se poate presupune că era un ostaș din formația care a construit probabil *castellum*-ul de la Gornea. Prin interpretarea recentă a textului s-a clarificat importanța talismanului ce-l însoțea pe defunct.

Oricare ar fi caracterul și destinația avută de acest text, el este un document social-economic de mare valoare.³

Descrierea zonei de protecție:

Zona de protecție a sitului se încadrează într-un areal mai larg, care include o parte din suprafața luciului de apă al Dunării cu toate siturile situate pe terasele inferioare și mijlocii ale Dunării, de o parte și de alta a DN 57 și a văii Camenița, în zona de vărsare în Dunăre.

Orice intervenție în perimetrul zonei de protecție se va autoriza numai cu supraveghere și la nevoie cercetare și descărcare de sarcină arheologică.

Bibliografie

I. Uzum, Gh. Lazarovici, I. Dragomir – Descoperiri arheologice în hotarul satelor Gornea și Sichevița, în Banatica 2, 1973, p. 412-413.

N. Gudea - Gornea. Un castellum din epoca romană târzie la Căunița de Jos, în Banatica, Satudii și cercetări de arheologice, Reșița, 1977.

P. Petrovszky- Contribuții la repertoriul arheologic al localităților județului Caraș-Severin, în Banatica 3, 1975, p. 360-378.

S. A. Luca – Repertoriul arheologic al județului Caraș-Severin, București, 2010

4. Situl arheologic de la Gornea - Dealul Păzăriște (x)

Statul arheologic:

Cod RAN - 53942.01;

Cod LMI 2010 - CS-I-s-A-10829

Tip sit: Locuire civilă multistratificată cu nivele de locuire aparținând:

Epipaleoliticului, cod LMI CS-I-m-A-10829.02;

Epocii bronzului mijlociu (cultura Vatina), cod LMI CS-I-m-B-10829.03;

Epocii medieval timpurie (sec. X-XI); așezare și necropolă, cod LMI CS-I-m-B-10829.01;

Localizare: Dealul Păzăriște este situat la nord-est de intersecția DN 57 și DJ 571 A, de la gura văii Camenița, în hotarul satului Gornea.

Situația arheologică:

Aici în 1969 arheologul Fl. Mogoșanu a efectuat un sondaj pe creasta dealului, la o altitudine relativă de cca. 40 m. În caseta săpată au ieșit la suprafață, la cca. 0,20-0,25 ms-au găsit mai multe piese de silex, 2 nuclee, așchii lucrate în tehnica clactoniană și levallosiană etc. Așezarea aparține cronologic paleoliticului superior final. Materialele recoltate se găsesc în Muzeul județean de istorie

Pe coama terasei este amintită existența unei fortificații de epoca mijlocie a bronzului, formată dintr-o incintă circulară închisă cun un șanț, care înconjura botul terasei și un șanț dublu care închidea accesul spre terasă dinspre nord (Cracul Mățului). Săpăturile arheologice efectuate în acest punct de către muzeul reșițean în colaborare cu Muzeul de istorie a Transilvaniei de la Cluj-Napoca, au evidențiat existența în acest punct a unei așezări aparținând purtătorilor culturii Vatina. Deși botul terasei a fost puternic spălată, în șanțuri s-au găsit o mare cantitate de materiale ceramice și osteologice, dovedind o locuire intensă și de durată. Materialul se găsește în depozitele Muzeului de istorie din Reșița.

La poalele dealului Păzăriște, în apropiere de podul peste Camenița și lângă DJ 571 A, se găsește un pinten stâncos, în care se găsea o cavitate/peșteră, transformată în timp într-o carieră de piatră. Aici s-a descoperit în 1882 un important depozit de bronzuri (cca. 8 kg), într-un vas mare de lut. Depozitul era format din: seceri; celturi; o lamă de spadă îndoită, cu mânerul rupt și brățări groase terminate cu câte o spirală. Depozitul este datat de către specialiști în Ha A₁ – B₁. M. Rusu îl atribue seriei Cincu-Suseni (Hallstatt A). Nu sunt date despre locul de păstrare a depozitului.⁴

Descrierea zonei de protecție:

³ Volosciuc, 2007 p. 62.

⁴ R. Petrovszky, 1975, p.375-376.

Zona de protecție a sitului se încadrează într-un areal mai larg, care include toate siturile situate pe terasele inferioare și mijlocii ale Dunării, situate de o parte și de alta a văii Camenița, în zona de vărsare în Dunăre.

Orice intervenție în perimetrul zonei de protecție se va autoriza numai cu supraveghere și la nevoie cercetare și descărcare de sarcină arheologică.

Bibliografie

I. Uzum, Gh. Lazarovici, I. Dragomir – Descoperiri arheologice în hotarul satelor Gornea și Sichevița, în Banatica 2, 1973, p. 412-413.

P. Petrovszky- Contribuții la repertoriul arheologic al localităților județului Caraș-Severin, în Banatica 3, 1975, p. 360-378.

S. A. Luca – Repertoriul arheologic al județului Caraș-Severin, București, 2010

5. Situl arheologic de la Gornea – Locurile lungi (x)

Statul arheologic:

Cod RAN 53942.05;

Cod LMI CS-I-s-B-10833

Tip sit: Locuire civilă multistratificată cu nivele de locuire aparținând: neoliticului timpuriu (Starcevo-Criș), cod LMI CS-I-m-B-10833.02; eneolitic și epocii bronzului timpuriu (Coțofeni), cod LMI CS-I-m-B-10833.01; necropolă romană de sec. II-III d. Hr.

Localizare: Situl este amplasat pe o terasă inferioară a Dunării, între Valea Camenița și hotarul satului Liubcova (comuna Berzasca).

Situația arheologică:

Aici a fost semnalată existența unei așezări neolitice, a cărei prezență a fost confirmată în urma unor săpături (1969), cu care prilej s-au descoperit trei locuințe de suprafață și un bordei, aparținând fazei a treia a culturii Starcevo-Criș. Tot în perimetrul așezării au fost descoperite două gropi, una cu materiale ceramice specifice culturii Cernavodă III și una cu materiale Coțofeni. Semnificativ pentru cercetările de aici este descoperirea unui idol din lut păstrat fragmentar și a două picioare de vas, păstrate parțial. Picioarele sunt perforate și au câte două fereaste ovale, materiale pe baza cărora a putut fi făcută și încadrarea cronologică a așezării

Descrierea zonei de protecție:

Zona de protecție a sitului se încadrează într-un areal mai larg, care include toate siturile situate pe terasele inferioare și mijlocii ale Dunării, situate de o parte și de alta a văii Camenița, în zona de vărsare în Dunăre.

Orice intervenție în perimetrul zonei de protecție se va autoriza numai cu supraveghere și la nevoie cercetare și descărcare de sarcină arheologică.

Bibliografie

I. Uzum, Gh. Lazarovici, I. Dragomir – Descoperiri arheologice în hotarul satelor Gornea și Sichevița, în Banatica 2, 1973, p. 412-413.

A. S. Luca, I. Dragomir – Despre o nouă descoperire arheologică de la Gornea-locurile Lungi, în Banatica 8, 1985, p.73—77.

P. Petrovszky- Contribuții la repertoriul arheologic al localităților județului Caraș-Severin, în Banatica 2, 1973, p. 377.

Gh. Lazarovici – Neoliticul Banatului, 1979, p. 198.

S. A. Luca – Repertoriul arheologic al județului Caraș-Severin, București, 2004

6. Necropola medievală de la Gornea – Ogașul lui Udrescu (x)

Statul arheologic:

Cod RAN 53942.08;

Cod LMI CS-I-s-B-10836

Tip sit: Necropolă feudală timpurie, de sec. X-XI.

Localizare: Situl este situat la jumătatea drumului dintre DN 57 și satul Gornea, pe partea de est al actualului DJ 571 A.

Situația arheologică:

Aici cu ocazia lucrărilor agricole a fost semnalat un cimitir feudal timpuriu, determinat inițial pe baza fragmentelor ceramice și a resturilor de țigle. Din necropola probabil mult mai întinsă au fost excavate un număr de 25 morminte.

Descrierea zonei de protecție:

Zona de protecție a sitului se încadrează într-un areal mai larg, care include toate siturile situate pe terasele inferioare și mijlocii ale Dunării, situate de o parte și de alta a văii Camenița, în zona de vărsare în Dunăre.

Orice intervenție în perimetrul zonei de protecție se va autoriza numai cu supraveghere și la nevoie cercetare și descărcare de sarcină arheologică.

Bibliografie

I. Uzum, Gh. Lazarovici, I. Dragomir – Descoperiri arheologice în hotarul satelor Gornea și Sichevița, în Banatica 2, 1973, p. 412.

P. Petrovsky- Contribuții la repertoriul arheologic al localităților județului Caraș-Severin, în Banatica 2, 1973, p. 376.

D. Țicu, Gh. Lazarovici – Gornea. Din arheologia unui sat medieval din Clisura Dunării, Ed. Banatica, 1996.

S. A. Luca – Repertoriul arheologic al județului Caraș-Severin, București, 2004

7. Necropola feudală de la Gornea – Țărcheviște (x)

Statul arheologic:

Cod RAN 53942.07;

Cod LMI CS-I-s-B-10835

Tip sit: Locuire civilă aparținând epocii feudale (sec XIV).
Necropolă feudală de sec. XIV.

Localizare: Situl este amplasat pe o terasă inferioară a Dunării, la cca. 3 km sud de sat, la capătul estic al terasei Căunița de Sus. Țărcheviște este numele dat de către localnici unei ridicături de pământ de cca, 3-4 m, situat în partea de vest a luncii văii Camenița. Toponimul sugerează existența la un moment dat în acest loc a unei biserici, probabil din lemn, neidentificată încă pe teren.

Situația arheologică:

În decursul timpului aici au fost descoperite mai multe monede feudale și moderne. Tot aici în 1966 s-a descoperit un lanț de argint; un lanț de bronz cu capete de bour, coroane și topoare, precum și mai multe așchii de silex atipice. În 1969 aici s-a executat unele săpături, prilej cu care a fost descoperit un cimitir feudal, din care au fost sondate un număr de 16 morminte. Continuarea săpăturilor în 1973 au mai pus în evidență un număr de 39 de morminte. Dintr-o necropolă a cărei limite nu se cunosc. Se apreciază că momentul final de funcționare a necropolei a fost apreciat în intervalul de la sfârșitul secolului XIV și prima jumătate a secolului al XV-lea (Țicu, 1996, p. 92)

Descrierea zonei de protecție:

Zona de protecție a sitului se încadrează într-un areal mai larg, care include toate siturile situate pe terasele inferioare și mijlocii ale Dunării, situate de o parte și de alta a văii Camenița, în zona de vărsare în Dunăre.

Orice intervenție în perimetrul zonei de protecție se va autoriza numai cu supraveghere și la nevoie cercetare și descărcare de sarcină arheologică.

Bibliografie

I. Uzum, Gh. Lazarovici, I. Dragomir – Descoperiri arheologice în hotarul satelor Gornea și Sichevița, în Banatica 2, 1973, p. 412.

P. Petrovsky- Contribuții la repertoriul arheologic al localităților județului Caraș-Severin, în Banatica 2, 1973, p. 376.

D. Țicu, Gh. Lazarovici – Gornea. Din arheologia unui sat medieval din Clisura Dunării, Ed. Banatica, 1996.

S. A. Luca – Repertoriul arheologic al județului Caraș-Severin, București, 2004

8. Situl arheologic de la Gornea – Tărmuri (x)

Statul arheologic:

Cod RAN 53942.02;

Cod LMI CS-I-s-B-10830

Tip sit: Sit multistrat, din categoria „locuire civilă”, tip așezare și necropolă.

Nivele de locuire semnalate în cadrul acestui sit cuprind-

- o așezare neolitică timpurie, cod LMI 2010 - CS-I-s-B-10830.03;
- o așezare de epoca bronzului;
- o așezare datând din Hallstattul mijlociu, cod LMI 2010 - CS-I-s-B-10830.02;
- un nivel de locuire de epocă romană;
- o necropolă medievală timpurie, cod LMI 2010 - CS-I-s-B-10830.01;

Localizare: Situl este situat la malul Dunării, pe terasa joasă cuprinsă între șosea (DN 57) și fluviu. În prezent situl este inundat în mare parte.

Situația arheologică:

În decursul săpăturilor din 1969, 1976-1978 aici au ieșit la iveală câteva fragmente ceramice și un topor din piatră, de culoare gălbui-roșcată, sub formă de calapod, aparținând purtătorilor culturii Starčevo-Criș.

Nivelul de locuire aparținând epocii bronzului este suprapus de o așezare hallstattiană, cu două nivele de locuire. Primul nivel, aparțin grupului cultural Gornea – Kalaakača este suprapus de un nivel de locuire, aparținând purtătorilor culturii Basarabi (Gumă, 1993, 289).

Descrierea stratigrafiei este următoarea:

“stratul de lut galben-verzui, steril din punct de vedere arheologic, este suprapus de un strat gros de cultură, de culoare brun-gălbui, conținând urme sporadice de ceramică nediferențiată stratigrafic aparținând epocii neolitice (Starčevo-Criș IV B), epocii eneolitice, culturii Coțofeni și perioadei timpurii a epocii bronzului; urmează un strat de cultură de culoare brun-închisă în interiorul căruia au putut fi diferențiate două nivele aparținând primei epoci a fierului, acesta este suprapus de un strat de humus de culoare brună care aparține unei așezări feudale timpurii (secolele XI-XIII); urmează, în sfârșit, stratul de humus vegetal recent, de culoare brun-neagră” (Gumă, 1979b, p. 120.).

Cercetările vestigiilor arheologice de aici au explicat problematica cronologiei sitului prin legătura contextuală cu celelalte puncte investigate, legăturile cu materialul din punctele *Căunița de Sus*, *Pod Păzăriște* și *Căunița de Jos-Cetate* fiind evidente. Referitor la inventarul arheologic acesta se compune din ceramică fragmentară, fragmentele unor obiecte din bronz, fusaiole din lut ars și un colț de mistreț șlefuit. Nivelul stratigrafic al primei epoci a fierului de la Țărmuri a fost împărțit în două (Țărmuri I, Țărmuri II) (Hegy, 2013, 266)

Așezarea medievală (sec. XI—XIV) de la Gornea, identificată în 1969 este situată pe o terasă a Dunării, în preajma văii Camenița. Actualul DN 57 împarte vechea așezare feudală timpurie în trei sectoare: *Zomonita*, *Pod Păzăriște* și *Țărmuri*. Această așezare suprapune o vatră de locuire mai veche, din perioada romană și post-romană. Fragmentele ceramice descoperite aici au bune analogii cu ceramica din celălalte așezări din acea perioadă descoperite în zonă, precum și cu cele din Transilvania, Oltenia ori din fostele așezări și cetăți bizantine de la Dunărea de Jos. În sectorul Țărmuri al așezării a fost identificat un mormânt plan, orientat est-vest.

Tot aici a fost identificată prezența unui cuptor de olar, cu dimensiunile de 0,90 x 0,80 x 0,70 m (ușor oval), iavând gura focarului într-o încăpere care probabil a făcut parte din atelierul de olărie. (Bejan, 2005, 280)

Descrierea zonei de protecție:

Zona de protecție a sitului se încadrează într-un areal mai larg, care include toate siturile situate pe terasele inferioare și mijlocii ale Dunării, situate de o parte și de alta a văii Camenița, în zona de vărsare în Dunăre.

Orice intervenție în perimetrul zonei de protecție se va autoriza numai cu supraveghere și la nevoie cercetare și descărcare de sarcină arheologică.

Bibliografie

I. Uzum, Gh. Lazarovici, I. Dragomir – Descoperiri arheologice în hotarul satelor Gornea și Sichevița, în *Banatica 2*, 1973, p. 410.

P. Petrovszky- Contribuții la repertoriul arheologic al localităților județului Caraș-Severin, în *Banatica 2*, 1973, p. 377.

M. Gumă – Civilizația primei epoci a fierului în sud-vestul României, București, 1993, 289.

Alexandru Hegyi - Cercetarea primei epoci a fierului în Banatul Românesc, în Arheovest I, 2013, p. 253-277.

A. Bejan - Economia satului bănățean la începutul feudalismului (sec. VIII-XI, în Analele Banatului SN, nr. XII-XIII, 2005, p.265-296.

D. Țeicu, Gh. Lazarovici – Gornea. Din arheologia unui sat medieval din Clisura Dunării, Ed. Banatica, 1996.

S. A. Luca – Repertoriul arheologic al județului Caraș-Severin, București, 2004.

9. Situl arheologic de la Gornea- Sichevița - "Vodneac (x)

Statutul administrativ.

Sit arheologic înscris în Repertoriul Arheologic Național:

Cod RAN - 53942.09

Cod LMI - CS-I-s-B-10837

Categorie - fortificație

Tip - așezare fortificată

- necropolă

Punct/Toponim - "Vodneac".

Tip sit: Fortificație de pământ, aparținând purtătorilor culturii

Verbicioara din perioada bronzului mijlociu, care suprapune urme de locuire mai vechi, aparținând paleoliticului și neoliticului (fără a preciza culturile materiale).

Localizare: Situl este amplasat pe malul Dunării la nord de șosea, la vest de Ogașul Ierii, lângă hotarul cu satul Liubcova.

Situația arheologică:

Stațiunea de la Gornea - Vodneac a fost semnalată de către Ion Dragomir, încă din anul 1967 (Lazarovici - Uzum - Dragomir 1977), pe baza unor materiale colectate și predate arheologilor de către proprietarii terenului. Săpături la Vodneac au fost realizate de către Vasile Boroneanț (1971), când a realizat un prim sondaj, și de Gh. Lazarovici în primăvara anului 1972, prilej cu care este identificat un bordei, atribuit culturii Periam – Otomani. În principal au fost descoperite numeroase materiale decorate cu măturicea, stilul scoartă de copac, unele besenstrich și doar 1 -2 fragmente cu impresiuni textile, provenite din săpăturile lui V. Boroneanț (Lazarovici, 1998). Tot acolo au mai ieșit la iveală materiale aparținând culturii Starcevo-Criș. (Lazarovici Săcărîn 1975; Lazarovici 1977), fiind continuate în 1978 de către Caius Săcărîn.

Analiza materialelor arheologice, corborate cu alte descoperiri de pe teritoriul Transilvaniei și de la sud de Carpați Gh. Lazarovici încadrează descoperirile de la Vodneac în etapa timpurie a ceramicii cu besenstrich, paralelizând stațiunea cu nivelele 0-1 (Boroneanț 1971; Lazarovici 1977, p. 90) de la Tszeg, aparținând etapei nwnită T6szeg A. Aceste descoperiri au fost asociate bronzului timpuriu fiind paralelizate apoi cu descoperirile de la Ocnele Mari – și cu diferite etape ale bronzului timpuriu din nordul. În Banat descoperiri mai importante din această perioadă provin de la Foieni - Cimitirul ortodox și pe Valea Timișului, la Rovină.

Descrierea zonei de protecție:

Având în vedere că situl este amplasat într-un perimetru foarte bogat în situri arheologice de importanță majoră pentru cunoașterea procesului de habitare în zonă, toate aceste situri vor fi incluse într-un singur perimetru de protecție, a căror limite vor fi date sub forma "Limiele arealului de protecție a siturilor arheologice de la Gornea". Orice intervenție în perimetrul zonei de protecție se va autoriza numai cu supraveghere și la nevoie cercetare și descărcare de sarcină arheologică.

Bibliografie

- Gh. Lazarovici - Gornea, Preistorie, în: Caiete Banatica, 4, Reșița, 1977;

- Ilie Uzum, Gh. Lazarovici, I. Dragomir – Descoperiri arheologice în hotarul satelor Gornea și Sichevița, în Banatica 2, 1973, p. 403-416;

- Gh. Lazarovici-C.Săcărîn - Epoca bronzului, în: "Clisura Dunării" in: Banatica 5 1975, p. 71-105.

- Gh. Lazarovici – Neoliticul Banatului, 1979, p. 198.

- Gh. Lazarovici - Încă odată despre ceramica de la Gornea – Vodneac. Legăturile sale cu Transilvania și alte zone, în *Angustia*, 3, 1998, p. 41-57
- S. A. Luca – *Repertoriul arheologic al județului Caraș-Severin, București, 2004.*

10. Situl arheologic de la Gornea - Zomonița (x)

Statul arheologic:

Cod RAN 53942.10;
Cod LMI CS-I-s-B-10838

Toponimul sugerează amintirea vetrei unei așezări feudale (Țeicu, Lazarovici, 1996, 48).

Tip sit: - Sit arheologic complex, ce cuprinde, două nivele de locuire civilă aparținând de:

așezare de epoca migrațiilor (sec. VIII-IX), cod LMI CS-I-m-B-10838.03

așezare feudal timpurie (sec. XI-XII), cod LMI CS-I-m-B-10838.01

necropolă de secol IX-XII, cod LMI CS-I-m-B-10838.02

Localizare: Situl este amplasat la cca 1 km sud de satul Gornea, pe terasa Dunării dinspre podul Păzăriște.

Situația arheologică:

În cursul cercetărilor arheologice efectuate în zonă în decursul anului 1969 a fost identificată o așezare medievală mai întinsă, situată în zona joasă a luncii văii Camenița și pe terasele Dunării la est de Căunița de Sus. Deschiderea unui punct de exploatare a pământului pentru cărămidă, în acest punct a impus grabnice lucrări de salvare. Acestea au debutat în 1973, fapt ce a permis ca în decursul anilor 1974-1975, rpin 4 secțiuni și mai multe casete, însumând cca. 250 mp, să fie investigate un număr de 20 complexe arheologice, care ilustrează existența în acest punct a unei așezări medievale. Necropola așezării medievale a fost identificată și investigată la marginea superioară a terasei căunița de Sus, în zona numită *Țârcheviște*.

Descrierea zonei de protecție:

Zona de protecție a sitului se încadrează într-un areal mai larg, care include toate siturile situate pe terasele inferioare și mijlocii ale Dunării, situate de o parte și de alta a văii Camenița, în zona de vărsare în Dunăre.

Orice intervenție în perimetrul zonei de protecție se va autoriza numai cu supraveghere și la nevoie cercetare și descărcare de sarcină arheologică.

Bibliografie

I. Uzum, Gh. Lazarovici, I. Dragomir – Descoperiri arheologice în hotarul satelor Gornea și Sichevița, în *Banatica* 2, 1973, p. 412.

P. Petrovszky- Contribuții la repertoriul arheologic al localităților județului Caraș-Severin, în *Banatica* 2, 1973, p. 376.

D. Țeicu, Gh. Lazarovici – Gornea. Din arheologia unui sat medieval din Clisura Dunării, Ed. Banatica, 1996

S. A. Luca – *Repertoriul arheologic al județului Caraș-Severin, București, 2004.*

B. Monumente Istorice, etnografice și de tehnică populară

Alături de aceste situri, pe teritoriul administrativ al comunei se mai păstrează mai multe monumente istorice, formate dintr-un număr de 22 de mori de apă, grupate în 5 ansambluri. Acestea sunt catalogate ca fiind valori de arhitectură și tehnică populară, de interes local, semnificative pentru istoria și evoluția comunităților românești pe aceste locuri..

Morile de apă

Patrimoniul istoric al comunei este semnificativ, dar puțin cunoscut. Este de menționat existența unor obiective cu o certă valoare istorică, etnoculturală, tehnică și arhitecturală, incluse în Lista monumentelor istorice. Aceste obiective sunt formate din cele 5 ansambluri de mori țărănești, construite la sfârșitul sec. al XIX-lea și începutul sec. XX, pe văile Camenița, Gramensca, Liborajdea și Ravensca. Sunt celebrele mori de apă cu „Ciutură” și ax vertical, considerate de către specialiști precursorii turbinelor electrice „Kaplan”. Astăzi soarta acestor bijuterii tehnice este una incertă. Din cele 22 de mori înscrise în listele de patrimoniu ca valori de tehnică populară și arhitectură

țărănească veche, astăzi mai sunt funcționale doar 5. Costurile de întreținere, reducerea numărului de locuitori și îmbătrânirea populației, alături de scăderea utilității lor, sunt câteva dintre cauzele care au dus la distrugerea sau chiar dispariția unora dintre acestea. Odată cu scăderea rolului lor în viața comunității, multe dintre aceste bijuterii tehnice se află într-o stare precară, necesitând măsuri grabnice de restaurare. În acest context, administrația locală împreună cu reprezentanții Ministerului Culturii și ai Patrimoniului Național, trebuie să treacă neîntârziat la luarea unor măsuri care să asigure refacerea, restaurarea și conservarea acestor obiective.

În cadrul instalațiilor pentru prelucrarea produselor agricole prin măcinat un loc principal îl ocupa morile cu roata orizontală. Nu cunoaștem începuturile morăritului pe aceste locuri, subliniem totuși faptul că primele mori menționate apar pe *hărțile iosefine* pentru Banat (1769-1772), care semnaleză prezența unui număr de 5 mori de apă pe Valea Camenița. Numărul acestora sporește sințitor în prima parte a sec. al XI-lea, când *Second Military Survey (1806-1869)*⁵, menționează prezența unui număr de 13 mori numai pe râul Camenița, 2 pe pârâul Grămneasca și 1 pe pr. Ravensca.

La mijlocul secolului XX erau înregistrate pe teritoriul comunei Sichevița un număr de 25 asemenea mori de apă, din care 22 au fost incluse în LMI ca valori ale tehnicii populare locale, semnificative pentru comunitățile locale și importante obiective de interes etnografic și astăzi turistic. În condițiile în care agricultura locală tradițională a cunoscut un puternic declin și în zonă, prin restrângerea drastică a culturilor cerealiere și a porumbului, rolul acestora s-a diminuat substanțial. În prezent dintre acestea doar 9 mai sunt funcționale.

Cunoscute în popor cu denumirea de "mori cu ciutură" ele sunt de fapt primul tip de moară acționată de forță motrice a apei. Sistemul de funcționare este simplu: apa este adusă la ciutura prin diguri (valău) și prin "butoni" (tub dintr-un copac) și acționează

prin cădere asupra ciuturii, astfel determinând o mișcare de rotație care este transmisă printr-un ax, direct pietrei de moară.

Procesul de măcinare tradițională a cerealelor poate fi văzut și în prezent în oricare din cele 9 mori pe apă funcționale de pe cursul râului Camenița⁶. Majoritatea morilor sunt ridicate direct pe cursul apei, însă veți întâlni și mori la care apa este adusă pe "ierugă". După cum este locul, morile sunt ridicate pe furci de lemn, cu picior de piatră spre albie și cu un altul direct pe sol.

Lângă piatra morii fixată direct pe axul ciuturei, este vatra cu horn deschis, pentru ca "morarul" să se încălzească noaptea la foc. Fiecare moară este un monument de arhitectură populară pentru cei pasionați de agroturism și vor să trăiască "viața la țară" pentru câteva zile de vacanță⁷.

Un alt element unic în această zonă este construcția "morii cu două încăperi". Morile sunt construite din bârne de lemn "lipite" cu pământ galben (lut) și au acoperișul de șindrilă "în două ape".

Redăm mai jos lista celor 5 ansambluri de mori situate pe teritoriul comunei:

A. Ansamblul de mori de apă din Gornea – Camenița, cod LMI 2010 - CS-II-a-B-11119

1. CS-II-m-B-11119.01 - Moara de la Cioacă
2. CS-II-m-B-11119.02 - Moara lui Codreanu
3. CS-II-m-B-11119.03 - Moara de sub Bișteg

B. Ansamblul de mori din Sichevița, valea râului Gramensca, cod LMI 2010 - CS-II-a-B-11200

- CS-II-m-B-11200.01 - Moara Soreștilor
- CS-II-m-B-11200.02 - Moara Nastache
- CS-II-m-B-11200.03 - Moara Zaica
- CS-II-m-B-11200.04 - Moara Cirhalii
- CS-II-m-B-11200.05 - Moara de la Firiz
- CS-II-m-B-11200.06 - Moara de la Jgheab

C. Ansamblul de mori din Liborajdea Cod LMI - CS-II-a-B-11125

- CS-II-m-B-11125.01 - Moara Bătrână
- CS-II-m-B-11125.02 - Moara Mică
- CS-II-m-B-11125.03 - Moara Zaica
- CS-II-m-B-11125.04 - Moara lui Brăila
- CS-II-m-B-11125.05 - Moara lui Cocoș
- CS-II-m-B-11125.06 - Moara lui Martinovăț
- CS-II-m-B-11125.07 - Moara la Vălăria

D. Ansamblul de mori din Sichevița, valea râului Camenița

– cod LMI 2010 - CS-II-a-B-11199

- CS-II-m-B-11199.01 - Moara din Luncă;
- CS-II-m-B-11199.02 - Moara Zasloane;
- CS-II-m-B-11199.03 - Moara Creta Nouă

⁶ <http://asociatiadunareamoldovanoua.info/ro/programe-turistice/>

⁷ <http://www.ghiduri-turistice.info/ghid-turistic-banatul-montan->

E. Moara lui Jian cod LMI 2010 - CS-II-m-B-11220

Atribuțiile administrației locale în protejarea patrimoniului

În respectarea legislației de patrimoniu atribuțiile administrației publice locale, potrivit legii⁸ sunt următoarele:

- cooperează cu organismele și instituțiile publice cu responsabilități în domeniul protejării patrimoniului arheologic pentru punerea în aplicare și respectarea măsurilor și deciziilor acestora;
- asigură protejarea patrimoniului arheologic rezultat ca urmare a cercetărilor arheologice sistematice sau preventive și a descoperirilor arheologice întâmplătoare aflate pe domeniul public sau privat al unităților administrativ teritoriale, respective alocând resurse financiare în acel scop;
- pot colabora cu persoane fizice sau juridice de drept privat pentru finanțarea cercetării și punerea în valoare a descoperirilor arheologice;
- finanțează cercetarea arheologică în vederea descărcării de sarcină arheologică a terenurilor pe care se efectuează lucrări publice, pentru care sunt ordonatori principali de credite, prevăzând distinct sumele necesare în acest scop, potrivit prevederilor prezentei ordonanțe;
- cuprind în programele de dezvoltare economico-socială și urbanistică, respectiv de amenajare a teritoriului, obiective specifice privind protejarea patrimoniului arheologic;
- aprobă documentațiile de amenajare a teritoriului și de urbanism, în conformitate cu avizele de specialitate ale Ministerului Culturii și Cultelor și elaborează sau modifică astfel de documentații în scopul stabilirii de măsuri de protejare a patrimoniului arheologic evidențiat întâmplător, ori ca urmare a cercetărilor preventive, potrivit legii;
- eliberează autorizația de construire și desfășurare numai pe baza și în conformitate cu avizul Ministerului Culturii și Cultelor, pentru lucrări în zone cu patrimoniu arheologic cunoscut și cercetat, descoperit întâmplător sau de interes arheologic prioritar;
- colaborează cu serviciile publice descentralizate ale Ministerului Culturii și Cultelor, transmițând acestora informații actualizate cu privire la cererile de autorizare de construire în zonele de patrimoniu arheologic reperat;
- precizează în certificatul de urbanism regimul imobilelor aflate în zonele cu patrimoniu arheologic reperat;
- ia măsurile administrative și notifică proprietarilor și titularilor de drepturi reale asupra imobilelor obligațiile ce le revin pentru prevenirea degradării, pentru salvarea și conservarea descoperirilor arheologice întâmplătoare.
- ia măsurile ce se impun pentru prevenirea distrugerilor și conservarea siturilor arheologice și istorice de importanță națională și locală de pe teritoriul ad-tiv.

Recomandăm implicarea autorităților locale în conservarea clădirilor vechi, datând din sec. XIX, a caselor și gospodăriilor tipice pentru zonă, cât și a aliniamentelor stradale, care se mai păstrează pe teritoriul comunei, sprijinirea restaurării acestora și adaptării la cerințele moderne de utilizare. Acestea, pe lângă faptul că dau culoare locală așezărilor - constituie o resursă prețioasă pentru dezvoltarea turismului rural. Nu trebuie subestimate nici construcțiile gospodărești tradiționale încă păstrate în extravilan (locuințe sezoniere, șuri, cămări de cereale etc), care pot fi salvate chiar dacă unele au fost scoase din uz, deoarece constituie o valoare în sine, cu un impact turistic.

3.10.8. Obiective majore de mediu propuse prin documentele prospective pentru perioada 2014-2020.

Prin Strategiile locale de dezvoltare spațială și actualizarea PUG Sichevița se propun următoarele obiective:

- Obiectivul nr. 1 – Extinderea și modernizarea sistemului de circulație și alimentare cu apă în noile zone introduse în intravilan;
- Obiectivul nr. 2 – Încheierea lucrărilor de realizare a sistemului de canalizare și stației de epurare de la Gornea. Racordarea tuturor gospodăriilor, a agenților economici și instituțiilor la sistemele de alimentare cu apă și canalizare;
- Obiectivul nr. 3 – Asigurarea utilităților (extinderi: energie electrică, telecomunicații);
- Obiectivul nr. 4 – Îmbunătățirea infrastructurii edilitare (modernizarea și dotarea școlii gimnaziale din Sichevița și asigurarea dotării acesteia la nivelul actual al cerințelor, conservarea și eventual schimbarea destinației școlilor primare din satele în care au fost închise din lipsa de elevi (eventual prin transformarea lor în tabere turistice pentru elevi), amenajarea și dotarea bibliotecii și a primăriei etc.);
- Obiectivul nr. 5 – Valorificarea superioară a potențialului turistic și de petrecere a timpului liber pe care comuna îl deține, prin punerea în valoare și asigurarea accesului la siturile arheologice și istorice existente, a muzeului sătesc de istorie “Ion Dragomir” de la Gornea. În același context amintim valorificarea superioară a zestrei etnografice, a tradițiilor și obiceiurilor populației locale;
- Obiectivul nr. 6 – Managementul deșeurilor (colectarea deșeurilor menajere;
- Îmbunătățirea depozitării deșeurilor de la animale și refacerea ecologică a zonelor afectate de depozitări ilegale de deșeuri). Împreună cu administrația PNPf și a celorlalte arii protejate se vor găsi modalități eficiente de curățare a deșeurilor depusă de apele Dunării în arealul administrativ al comunei.

ANEXĂ:

Listă de coordonate pentru zona istorică (arheologică) protejată
Căunița - Păzăriște

Listă de coordonate pentru zona istorică protejată Dealul Păzăriște

ZONA ARHEOLOGICĂ PROTEJATĂ PĂZĂRIȘTE		
Nr. crt	X (long)	Y (lat)
1	251247,921	356447,267
2	251381,938	356415,263
3	251389,939	356279,246
4	251455,948	356255,243
5	251443,946	356201,236
6	251719,981	356165,231
7	252078,027	355973,207
8	252030,021	355791,184
9	251950,011	355509,148
10	251137,907	355815,187
11	251009,891	356071,22
12	251163,911	356201,236
13	251215,917	356337,253
14	251249,922	356447,267
15	251247,921	356447,267

Listă de coordonate pentru zona arheologică protejată -
Căunița

Zona arheologică Căunița		
Nr. crt.	X (long)	Y (lat)
1	250760006	355891059
2	250760006	355895059
3	249507847	355927063
4	249143801	356075082
5	249431837	356203098
6	249415835	356323114
7	249939902	356639154
8	250575983	356679159
9	250976034	356695161
10	250944029	356251104
11	250760006	355891059

Listă de coordonate pentru zona istorică protejată
Bișteț

Nr. crt.	X (long)	Y (lat)
1	250356175	358459829
2	250405181	358457829
3	250429184	358436826
4	250425183	358364817
5	250412182	358298808
6	250384178	358288807
7	250354174	358286807
8	250322171	358321811
9	250311169	358393821
10	250356175	358460829
11	250356175	358459829

3.11. REGLEMENTĂRI URBANISTICE

3.11.1. Soluția generală de organizare și dezvoltare a localităților

Dezvoltarea localităților comunei se va face în mod natural, pe vetrele existente, cu mărituri ale intravilanului (vezi Situația existentă și Situația propusă – planșe), pe direcția căilor de comunicație și organizarea mai eficientă a spațiului din intravilan. Totodată se va accentua procesul de strămutare a populației din satele de munte către cele două localități de bază, Sichevița și Gornea, unde tendințele de extindere a intravilanului va continua. Reglementările urbanistice pentru aceste localități au avut în vedere, în primul rând, extinderea suprafeței intravilanului cu scopul dezvoltării lor unitare. Aceste extinderi sunt justificate și de potențialul de dezvoltare mai mare, în conturarea lor ținându-se cont de mediul natural, dar și de cel social și economic. Sistemul de circulație a avut și el un rol important în amplasarea extinderilor. Totodată, propunerile de extindere urmăresc atât creșterea calității vieții, cât și atragerea de investitori cu încurajarea administrației locale și a locuitorilor de a investi în dezvoltarea localității.

În timp ce satele de munte în marea lor majoritate tind să-și restrângă vetrele, devenind tot mai mult ceea ce au fost la formare, adică ferme cu caracter agricol, se conturează un alt nucleu de dezvoltare și locuire, preponderent cu caracter turistic, pe malul Dunării, în lungul DN 57. Aici în ultimii ani au crescut simțitor investițiile în pensiuni și case de vacanță, încurajate de accesibilitatea la un drum național și a peisajului natural deosebit pe care-l oferă. Anticipăm că deschiderea în zonă a unui port cu caracter turistic ar stimula și mai mult aceste investiții.

Astăzi nu sunt prevăzute extinderi importante a intravilanurilor existente, eceptând intravilanurile celor două sate mai mari și a falezii Dunării, PUG-ul propunând în primul rând extinderea locuirii prin valorificarea superioară a intravilanurilor existente, stabilind totodată amplasamentele cu cel mai bun potențial de dezvoltare, economică, turistică și rezidențială.

Dacă pentru satele: Brestelnic, Camenița, Cârșie, Cracu Almăj, Crușovița, Curmătura, Frăsiniș, Lucacevăț, Martinovăț, Ogașu Podului, Streneac, Valea Orevița, Valea Ravensca, Valea Sichevița, Zănou și Zăsloane extinderile de intravilan nu sunt, sau sunt nesemnificative, în cazul satelor Gornea, Liborajdea și Sichevița se propune o extindere a intravilanului mai consistentă, pe considerentul existenței unei presiuni investiționale pentru locuit, administrativ-edilitare, cu caracter turistic și petrecere a timpului liber. Aceste amplasamente (vezi harta) oferă un acces direct la drumul național DN 57 și la DJ 571 A, putând fi conectate la rețeaua de alimentare cu apă și la rețeaua electrică aflată în zonă

Totodată se are în vedere stabilirea unor trupuri cu potențial de dezvoltare turistică pe linia Dunării, pe sectoare unde asemenea investiții nu sunt blocate de cauze naturale (versanți), cât și în preajma Mănăstirii "Intrarea în biserică a Maicii Domnului" de la Gornea.

3.11.2. Organizarea sistemului de circulație

Deoarece unul dintre obiectivele principale pentru dezvoltarea localităților este creșterea activităților economice, inclusiv turistice, trebuie avut în vedere ameliorarea sistemului de circulație atât carosabile, cât și pietonale. Racordarea teritoriului administrativ al comunei Sichevița la restul țării se realizează în prezent prin două magistrale: DN 57 : Orșova – Moldova Nouă – Oravița – Moravița și a DJ 571A : DN 57 – Gornea – Sichevița – Gârnic – Moldovița DJ 571, drum care în final ajunge din nou în DN 57, în apropiere de Oravița. În aceste condiții realizarea unei noi rute de legătură cu unirățile administrative vecine este foarte necesară. În acest context se înscrie și realizarea unui proiect realizat de către primăria Sichevița cu primăria din comuna Șopotul Nou și finanțat de către Ministerul Dezvoltării, pentru modernizarea unui drum comunal, care plecând din DJ 571 A pe valea Ravensca face legătura cu Valea Răchitei, com. Șopotul Nou și mai departe cu satele depresiuni Bozovici.

În interiorul comunei accesele principale în marea majoritate a satelor comunei Sichevița se realizează de pe DJ 571 și pe drumuri comunale, în cazul satelor de pe valea Liborajdea și Crușovița etc.), care se pot racorda direct la DN 57.

Pentru îmbunătățirea actualului sistem de circulații se propune:

Circulații carosabile:

Modernizarea actualelor drumuri comunale, pe toată lungimea lor

Modernizarea Centrului civic al localităților Gornea și Sichevița, traversate de către DJ 571 A pe teritoriul administrativ.

Modernizarea drumurilor comunale de pe Valea Liborajdea și Crușovița, care să facă legătura cu toate satele din această zonă deosebită, cu potențial turistic, a drumurilor spre Valea Sichevița și Brestelnic, precum și a drumului Sichevița – Crușovița – Lucacevăț.

În colaborare cu administrațiile UAT-urilor vecine propunem realizarea unui pietonal și pistă de biciclete pe malul Dunării, pe toată lungimea, între pârâul Sirinea și Moldova Veche, cu posibilități de extindere până spre Baziaș. Realizarea unui asemenea proiect ar înscrie Clisura într-una din cele mai spectaculoase trasee de acest gen, cu un impact turistic major.

Construcția de străzi noi în zonele de extindere a intravilanului și conectarea acestora cu rețeaua de transport existentă.

Amenajarea unor spații de parcare și puncte de belvedere, pe malul Dunării, în preajma DN 57.

Amenajarea de parcări în zonele centrale ale localităților și în cele cu flux mare de autovehicule.

Legarea celor două maluri ale Cameniței, la Sichevița, cu un pod carosabil pe drumul spre Crușovița, facilitând legătura dintre centrul de comună și satele din zonă, indiferent de anotimp sau debitele râului.

Circulații pietonale:

Reabilitarea Centrului civic – Sichevița și a zonei centrale Gornea;

Refacerea/reabilitarea trotuarelor pe strada principală ale localităților Gornea și Sichevița, dublată de o pistă de biciclete, în condițiile în care se înregistrează o creștere importantă a circulației auto, mai ales pe timpul verii.

Realizarea unui traseu pietonal în lungul fluviului, într-o primă fază pe sectorul Păzăriște – Padina cu Spini, zonă care poate și trebuie să devină o zonă destinată recreerii.

Circulații pe apă:

Se propune înființarea în zona vechiului port a unui ponton de acostare pentru ambarcațiuni cu caracter turistic, ca un prim pas spre realizarea unui port mixt, turistic și de transport aici. Realizarea acestui proiect permite introducerea în circuitul de vizitare a traseului turistic și educativ „Valea Morilor de Apă – Camenița”, deplasarea putându-se realiza cu mijloace de transport în comun sau cu biciclete închiriate.

Organizarea căilor de comunicație precum și disfuncționalitățile, prioritățile în vederea modernizării acestora au fost tratate la capitolul 2.6. *CIRCULAȚIA*, 3.2.3. *EVOLUTIE POSIBILA, PRIORITĂȚI ȘI 3.6 ORGANIZAREA CIRCULAȚIEI*

3.11.3. Destinația terenurilor, zonele funcționale rezultate

Destinația terenurilor și zonele funcționale rezultate sunt detaliate în Regulamentul Local de Urbanism.

3.11.4. Zonele protejate și limitele acestora

(zone cu valoare istorică, peisagistică, ecologică, protejate sanitar).

A. Zonele naturale protejate

84 % din teritoriul administrativ al comunei Sichevița, este cuprins în cadrul Parcului Natural Porțile de Fier, excepție făcând o suprafață situată în partea de nord și

nord est a comunei. În cadrul parcului se suprapun un număr de trei situri Natura 2000, respectiv:

- ROSPA0026 Cursul Dunării-Baziaș-Porțile de Fier, în suprafață de 10120.4 ha, în conformitate cu Hotărârea Guvernului nr. 1284/2007, cu modificările și completările ulterioare. Pe teritoriul comunei Sichevița aceasta cuprinde o suprafață relativ restrânsă (4 %), reprezentând limitele maxime ale luciului de apă a Dunării, inclusiv zonele cu vegetație acvatică formată în zona malurilor.
- ROSPA0080 Munții Almăjului-Locvei, în suprafață de 118141,6 ha, conform Hotărârii Guvernului nr. 1284/2007, cu modificările și completările ulterioare, acoperă 91 % din suprafața teritoriului administrativ al comunei. La Dunăre limita acesteia suprapune limita ariei ROSPA0026, respectiv limita luciului de apă. Spre nord, limita ariei exclude cursul superior al văii Orevița și Orevița Seacă.
- ROSCI0206 Porțile de Fier, în suprafață de 124293,0 ha, în conformitate cu Ordinul ministrului mediului și dezvoltării durabile nr. 1964/2007, cu modificările ulterioare.

Limitele acestor situri sunt cele stabilite prin documentația aprobată, odată cu aprobarea lor ca arii naturale protejate și recunoscute legal prin hotărârea de înființare.

B. Zonele construite protejate

În general limitele siturilor arheologice de pe teritoriul administrativ al comunei nu sunt prea bine cunoscute. Exceptând cele situate pe terasele Dunării, mai intens cercetate și incluse în listele de patrimoniu, pentru celălalte situri în lipsa unor săpături arheologice de amploare, care să le stabilească întinderea nu pot fi stabilite limite certe. Din aceste considerente, propunem ca pentru aceste situri limitele să rămână cele stabilite potrivit legii, respectiv pe o rază de 500 m de jur împrejur. Vezi sub-cap. 3.10.7. Delimitarea orientativă a siturilor istorice protejate⁹

Cele două lăcașe de cult de pe teritoriul administrativ al comunei, biserica ortodoxă din Sichevița, construită între anii 1835-1836 și Biserica ortodoxă din Gornea, ridicată la 1834, deși nu sunt monumente istorice protejate, necesită o atenție deosebită din partea administrației locale și a preoților, în vederea conservării și protecției lor, inclusiv parcela pe care sunt amplasate.

Pe lângă acestea intravilanul localităților comunei mai conservă și alte clădiri, cu valoare istorică, de arhitectură tradițională sau memorialistică, care nu sunt cuprinse în listele de patrimoniu. Intervențiile pentru repararea și restaurarea acestor monumente se va face conform legii, cu sprijinul instituțiilor de patrimoniu.

- În cazul clădirilor neincluse în lista de patrimoniu, dar valoroase prin vechime, arhitectură vernaculară și/sau valoare identitară (lăcașe de cult, clădiri mai vechi, cu rol cultural sau instructiv-educativ, sau case particulare), aflate în intravilanul localităților Sichevița și Gornea, intervențiile se vor face cu consultarea specialiștilor pentru a nu se compromite valoarea obiectivului și coerența ansamblului (trama stradală);
- De asemenea, administrația locală va cere ca și construcțiile noi ridicate în zonele adiacente unor clădiri cu valoare istorică și identitară locală să fie realizate cu respectarea caracteristicilor de bază ale arhitecturii tradiționale, pentru a fi încadrate cât mai armonios în ansamblul urbanistic al localității;
- Administrația locală va întreprinde măsuri (inclusiv prin realizarea unui PUZCP pentru cele două localități), pentru inventarierea și cunoașterea clădirilor/ansamblurilor mai vechi de un secol, și să desfășoare activități pentru conștientizarea în rândul populației a valorii acestor obiective (posibil de încadrat ca fiind de patrimoniu) și necesitatea păstrării nealterate a arhitecturii lor inițiale.

---

⁹ Vezi Anexa – cu situri și monumente istorice și de arhitectură deosebit de valoroase, aflate pe teritoriul comunei Sichevița.

- O atenție deosebită necesită clădirile tradiționale vechi din cele 17 sate de munte ale comunei, unde cu certitudine se mai păstrează gospodării tradiționale vechi, a căror soartă rămâne incertă.

C. Zone protejate sanitar

Sunt zonele de protecție instituite în jurul unor obiective precum:

- Forajele pentru alimentarea cu apă și bazinele de stocare tratate a apelor utilizate pentru alimentarea cu apă a localităților Sichevița și Gornea, precum alte captări de interes pentru satele din zonă (Peștera Gaura cu apă din Valea Poledva).
- Cimitirele satelor Sichevița și Gornea. Acestea au fost prevăzute pentru fiecare localitate - Vezi plansele.
- În preajma izvoarelor utilizate de către localnicii din satele de munte pentru alimentarea cu apă, pentru ei și animale, se va institui un regim sever de protecție. Aceste surse trebuie protejate prin îngrădituri care să împiedece accesul animalelor și deversarea unor deșeuri în preajma izvoarelor și cu plăcuțe avertizoare.
- Terenurile agricole cuprinse în zonele de protecție sanitară cu regim sever vor putea fi exploatate numai pentru culturi de plante perene, de plante păioase și de pomi fructiferi, în condiții care să nu provoace degradarea lucrărilor de alimentare cu apă.

3.11.5. Protejarea unor suprafețe din extravilan (terenuri agricole valoroase, păduri, oglinzi de apă, etc.),

Se impune protejarea bălților naturale și a zonelor umede situate în aval de Gornea, la confluența văii Camenița cu Dunărea, pentru habitatele specifice care au luat naștere aici.

O importantă valoare o au terenurile agricole situate în lunca râului Camenița și pe terasele acesteia, utilizate ca terenuri agricole, cu o productivitate ridicată. Aceste terenuri trebuie protejate pentru valoarea lor economică, în primul rând împotriva extinderii necontrolate a intravilanului, cât și împotriva inundațiilor, prin lucrări de protecție specifice.

Deși astăzi neutilizat dar cu perspective în viitor, se impune protejarea sursei de apă minerală existentă pe teritoriul comunei. În jurul ieșirii la suprafață a izvorului se instituie o zonă de protecție severă pe o distanță de cel puțin 100 m, pe direcția amonte de priză, potrivit legii.

De asemenea se bucură de protecția legii siturile declarate monumente istorice, menționată la cap. 2.10.4 și zonele tampon ale acestora stabilite conform legii. O atenție specială va trebui acordată zonelor în care este semnalată existența unor situri arheologice, amplasate în diferite areale de pe teritoriul comunei.

3.11.6. Interdicții temporare de construire pentru zonele care necesită studii și cercetări suplimentare (planuri urbanistice zonale privind parcelari, reparcelări, operațiuni de renovare).

Pentru moment zonele cele mai afectate de riscuri naturale sunt cele situate în apropierea râului Camenița, a pâraielor Liborajdea, Sichevița, Ravensca, zone amenințate de pericolul inundațiilor.

Se propune interdicție de construire în zonele afectate de riscuri naturale până la data eliminării lor. Din punct de vedere urbanistic, se propune realizarea unor planuri urbanistice zonale care să detalieze modul de organizare a teritoriului în aceste perimetre. Se vor elabora PUZ - urile prevăzute în RLU pentru suprafețe nou introduse în intravilan.

Construirea în zonele cunoscute pentru existența unor situri arheologice se va face numai după executarea spăpăturilor arheologice de salvare sau sub supraveghere arheologică. În acest context se au în vedere terasele Dunării și cele ale Cameniței, situate la sud de sat, unde au fost identificate numeroase urme de locuire, datând din

paleolitic până în perioada modernă. Între acestea se remarcă siturile arheologice și necropolele situate pe malurile Dunării, în aval și în amonte de podul de la Păzăriște.

În toate zonele unde sunt semnalate situri arheologice sau unde sunt descoperite (inclusiv întâmplător) urme de locuire umană se impune potrivit legii descărcare de sarcină arheologică.

3.11.7. Interdicții definitive de construire pentru zonele care prezintă riscuri naturale, servituți de protecție etc.

- Se instituie interdicții de construire conform RLU pentru construcții sau lucrări care ar putea împiedica libera circulație pe malul Dunării.
- Se instituie interdicție de construire definitivă în albia minoră a văilor Camenița și a pârâului Liborajdea.
- Se instituie interdicție de construire definitivă în zonele de protecție a siturilor istorice, clasate și incluse în lista siturilor cu valoare de patrimoniu de pe teritoriul administrativ.

3.12. OBIECTIVE DE UTILITATE PUBLICĂ

3.12.1. Lista obiectivelor de utilitate publică

în atenția administrației locale sunt o serie de proiecte de utilitate publică, aflate actualmente în proiect sau în diferite stadii de realizare, printre care:

Demararea procesului de cadastrare a teritoriului administrativ al comunei;

Realizarea rețelei de alimentare cu apă și canalizare în satele Sichevița și Gornea;

Implementarea proiectului privind realizarea unui drm de legătură cu UAT Șopotu Nou, pe Valea Ravensca;

Măsurile pentru igienizarea zonelor/locurilor afectate de către depozitarea necontrolată a deșeurilor (albiile cursurilor de apă, liziera pădurilor etc.);

Realizarea amenajărilor turistice, sportive și de petrecere a timpului liber, propuse pe malul Dunării și al văilor Liborajdea și Camenița, care să includă toate dotările aferente unui impact minimal asupra mediului.

Conservarea clădirilor fostelor școli din Liborajdea și Camenița, cu asigurarea sistemelor proprii de încălzire, în vederea stabilirii unor utilități ulterioare, inclusiv în domeniul tutismului școlar;

Extinderea rețelei de energie electrică apă și canalizare pentru zonele nou introduse în intravilan;

Reabilitarea clădirilor publice și încurajarea populației în creșterea eficienței energetice a locuințelor, scăderea consumurilor energetice, implicit a costurilor și reducerea emisiilor de CO₂ în atmosferă.

Reabilitarea și dotarea căminelor culturale din localitățile Sichevița, Gornea și Crușovița, la nivelul standardelor actuale în vederea desfășurării în bune condiții a activităților specifice.

Modernizarea iluminatului public în localitățile Gornea și Sichevița, prin trecerea la iluminatul prin sistem LED, eventual cu sisteme autonome de alimentare energetică.

Promovarea și sprijinirea utilizării resurselor energetice regenerabile. Încurajarea unor investiții public-privat în producția locală de energie, prin utilizarea unor surse regenerabile locale, precum energia fotovoltaică și eoliană (pe platoul Crușovița), termică (obținerea apei calde menajere) și cogenerarea pentru producerea căldurii și a electricității, prin adaptarea funcționării unora dintre morile existente.

Modernizarea drumurilor comunale:

DC - Sichevița – Valea Ravensca – Cracu Almăj;

DC - Sichevița – Crușovița - Liborajdea;

DC - Sichevița – Valea Sichevița;

DC - Sichevița – Zănou;

DC - Liborajdea – Martinovăț.

Amenajarea a cca. 15 km de drumuri agricole pe teritoriul comunei;

Realizarea unei legături directe între UAT Sichevița și Șopotul Nou, pe Valea Ravensca, care să îmbunătățească legăturile, inclusiv turistice dintre Clisura Dunării și depresiunea Almăjului (Bozovici).

3.12.2. Structura proprietății asupra terenurilor

a) Proprietate publică

- terenuri proprietate publică de interes național, cuprind suprafețele utilizate de către:
  - albiile minore ale cursurilor de apă ce traversează teritoriul comunei;
  - rețeaua electrică;
- terenuri proprietate publică de interes județean sunt formate din suprafețele utilizate ca drum județean (DJ 571 A);
- terenuri proprietate publică de interes local - terenurile aflate în proprietate publică a unității teritoriale administrative și administrate de către primărie. În cadrul acestora amintim:
  - rețeaua de drumuri comunale, vicinale și de acces;
  - rețeaua locală de străzi,
  - rețeaua edilitară (sistemul de alimentare cu apă, canalizare și epurare),
  - terenurile pe care sunt amplasate unitățile administrative, culturale, de învățământ și sociale (primărie, cămine culturale, școli, cabinete medicale și veterinarie etc.),
  - cimitirele;
  - păduri și pășuni.

b) Proprietate privată

A). Terenuri proprietate privată (ale statului) de interes național;

- pădurile și pepinierele gestionate de către ROMSILVA;
- albia minoră a principalelor cursuri de apă care traversează localitățile comunei;

B). Terenuri proprietate privată (ale unităților administrativ-teritoriale) de interes județean;

C). Terenuri proprietate privată (ale unităților administrativ-teritoriale) de interes local;

- târgul de animale;
- spațiile verzi din preajma râului Camenița și a fluviului Dunărea;
- terenurile de sport;
- terenuri destinate investițiilor economice, concesionate sau pentru concesionat;
- pădurile și pășunile deținute de către primărie;
- alte terenuri cu potențial turistic și destinate recreerii, deținute de către primărie.

D). Terenuri proprietate privată a persoanelor fizice sau juridice.

1. Terenurile din intravilanul localității și aflate în proprietatea privată a localnicilor,
2. Terenurile aflate în intravilanul localităților, în proprietatea privată a unor agenți economici,
3. Terenurile deținute de către biserica reformată în localitățile comunei.

Cap.

4. CONCLUZII - MĂSURI ÎN CONTINUARE

AMENAJAREA ȘI DEZVOLTAREA COMUNEI ÎN CORELARE CU TERITORIILE ADMINISTRATIVE INCONJURĂTOARE

Prin amplasarea sa geografică, comuna Sichevița sa aflat în zona de influență economică și socială a orașului Moldova Nouă. Totodată, teritoriul comunei reprezintă un reper geografic și urbanistic în „Clisura Dunării” și Depresiunea Liubcovei, precum și cu zona turistică reprezentată de sud-vestul M. Almăj. Nu putem omite așezarea acesteia pe traseul unui important drum de legătură dintre regiunea panonică și cea valahă, dintre vestul și sud-estul continentului, format de Culuarul VII de Transport Transeuropean (naval și rutier).

Ca zonă de graniță, teritoriul administrativ Sichevița poate deveni un reper important în cadrul colaborării transfrontaliere, în promovarea unor măsuri de conservare a mediului natural și antropic, pe bazele unei dezvoltări durabile.

Toate acestea reprezintă caracteristici semnificative în jalonarea dezvoltării sale socio-economice viitoare. Dincolo de condițiile conjuncturale de astăzi, apreciem că dezvoltarea comunei este legată organic de cea a întregii zone, prin:

- forța de muncă locală, care este preponderent agricolă, cu o anumită componentă cuprinsă în piscicultură. În același timp ea poate constitui o rezervă importantă de forță de muncă, pentru dezvoltarea economică locală, a unor centre urbane mărginașe (Moldova Nouă) sau în dezvoltarea turismului;
- situarea sa pe traseul unui important traseu european, de importanță turistică ridicată, îi oferă oportunitatea de a deveni un punct de popas, de odihnă și relaxare în cadrul turismului pe Dunăre, o zonă cu potențial de dezvoltare pentru servicii specifice (reparații auto, parcări, masă și cazare etc.);
- totodată, importantele vestigii de interes arheologic și istoric existent, a unor elemente de tehnică populară cu valoare ridicată și a unui muzeu local, pot constitui totatătea puncte de interes turistic.
- conform *Planului de acțiuni privind mobilitatea durabilă și dezvoltarea turismului de-a lungul Dunării*, pentru comuna Sichevița s-a propus amenajarea unui ponton de acostare, care să ofere posibilitatea vizitării satelor de pe valea Cameniței (Sichevița, Gârnic, Padina Matei), recunoscută ca o zonă etnografică cu valoare turistică ridicată, la care se adaugă zona carstică de la Padina Matei, cu numeroase peșteri. În acest context toate unitățile de cazare din comună pot introduce în circuitul de vizitare și traseul turistic omologat „Valea Morilor de Apă – Camenița”, ca un traseu tematic educativ, în cadrul căruia deplasarea se va putea face cu mijloace de transport în comun sau cu biciclete închiriate.
- îmbunătățirea dotărilor de ordin edilitar, prin modernizarea infrastructurii administrative și culturale funcționalizarea și extinderea sistemului centralizat de alimentare cu apă și canalizare pentru localitățile Sichevița și Gornea, va contribui la diminuarea surselor de poluare în zonă și la limitarea afectării pânzei freactice.

Viitoarea dezvoltare a comunei Sichevița va lua în considerare principiile dezvoltării durabile. Zonele sensibile, cele cu valoare peisagistică specială, respectiv zonele umede din preajma Dunării, monumentele istorice și obiectivele carstice protejate (Peștera cu apă din Valea Plevii sau cele aflate în imediata apropiere, pe teritoriul administrativ al comunei Coronini - “Gaura cu Muscă” și Peștera Gaura Chindiei, siturile arheologice din preajma localității Gornea, zonele cu valoare ambientală și identitară-patrimonială, respectiv nucleeele istorice ale așezărilor Gornea și Sichevița, trebuie să fie protejate de noile dezvoltări haotice cu caracter turistic și rezidențial. La acestea se adaugă obiective propuse de proiectant în urma unei analize atente a stadiului actual de dezvoltare.

4.2. ȘANSELE DE RELANSARE ECONOMICĂ ȘI SOCIALĂ A COMUNEI ÎN CORELARE CU PROGRAMUL PROPRIU DE DEZVOLTARE

Comuna Sichevița face parte din UAT-urile afectate puternic de restructurarea industrială din zona Moldova Nouă. Cu toate acestea comuna dispune de șanse reale de dezvoltare economică în condițiile valorificării atuurilor pe care le deține, prin așezarea sa geografică. Dar această dezvoltare este strâns legată de relansarea dezvoltării în întreaga zonă, precum și de alte aspecte care țin direct de comunitățile locale, printre care amintim:

- Îmbunătățirea echipării edilitare și integrarea zonei în rețelele de infrastructură majoră (alimentare cu apă, canalizare, producerea energiei electrice eoliene, extinderea utilizării energiei electrice, telefonie, gospodărie comunală);
- Modernizarea infrastructurii de transport locală (străzi, drumuri comunale, drumuri agricole și de acces etc.);
- Ținând seama de potențialul agricol deținut, se impune creșterea rolului pe care activitățile agricole de performanță îl pot juca în dezvoltarea comunității, prin înființarea unor microferme pentru creșterea animalelor.
- Valorificarea superioară a potențialului natural al zonei, prin eficientizarea, restructurarea și diversificarea activităților economice, stimularea întreprinzătorilor locali și străini cu capital privat;
- Strângerea legăturilor economice și identitare cu populația sârbească de pe malul drept al Dunării;
- Stabilizarea populației prin ridicarea calității vieții;
- Protejarea patrimoniului natural și construit în vederea dezvoltării durabile a economiei zonei cu precădere prin turism.
- Includerea zonei într-un circuit mai larg, al bunurilor și valorilor actuale, printr-o mai bună racordare la principalele căi de comunicații – DN 57, respectiv DJ 571;
- Valorificarea complexă, turistică a Clisurii Dunării, în particular a Defileului Pescari – Alibeg și a morilor tradiționale de pe văile Camenița și Liborajdea, în cadrul unui plan unitar de dezvoltare a turismului, în scopul valorificării superioare a potențialului natural, a moștenirii istorice și culturale a zonei;
- Integrarea politicilor de dezvoltare a comunei în politica mai largă de dezvoltare a culuarului Dunărean promovat la nivelul UE.

Relansarea economică a comunei, necesită printre măsurile prioritare a administrației locale asigurarea resurselor de finanțare pentru încheierea lucrărilor începute în cadrul unor proiecte locale sau zonale, precum și stabilirea unor priorități pentru viitor, asigurarea documentațiilor și a finanțărilor necesare.

În acest context menționăm diferitele proiecte și parteneriate public-privat, precum cel din cadrul proiectului, „Grupul Local pentru Promovarea Dezvoltării Integrate a Zonei Pescărești a Clisurii Dunării, jud. Caraș-Severin”. Posibilitatea implementării acestui proiect decurge din necesitatea elaborării unei strategii de dezvoltare locală plasate sub responsabilitatea comunității, în conformitate cu principiile abordării „de jos în sus”, identificând nevoile, oportunitățile și direcțiile de dezvoltare specifice zonei. Grupului Local pentru Promovarea Dezvoltării Integrate a Zonei Pescărești a Clisurii Dunării, are ca obiectiv general dezvoltarea durabilă integrată a zonei pescărești Clisura Dunării din jud. Caraș-Severin, sprijinind din punct de vedere economic, social și de mediu comunitățile pescărești locale.

Obiectivele specifice ale proiectului rămân:

1. Consolidarea parteneriatului public-privat local al „Grupului Local de Acțiune pentru promovarea dezvoltării integrate a zonei pescărești a Clisurii Dunării, jud. Caraș-Severin”.

2. Pregătirea și Elaborarea Strategiei de dezvoltare locală integrată a zonei pescărești a Clisurii Dunării, județ Caraș-Severin, în sistem participativ¹⁰.

4.3. CATEGORII PRINCIPALE DE INTERVENȚII CARE SĂ SUSȚINĂ MATERIALIZAREA PROGRAMULUI DE DEZVOLTARE

Printre obiectivele generale al unui program local de dezvoltare va trebui să se regăsească și „creșterea calității vieții pentru toți locuitorii în conformitate cu standardele europene, prin creșterea gradului de atractivitate”. În cadrul acestuia s-au fost stabilite un număr de 4 obiective principale și 12 priorități, care reflectă principalele nevoi ale comunității locale. Acestea sunt:

- Obiectivul 1 - „Dezvoltarea și renovarea infrastructurii de bază pentru populație”, în cadrul căreia se regăsesc 3 priorități:
  - Modernizarea și extinderea infrastructurii de transport rutier (străzi, drumuri comunale și de acces) și fluvial (port turistic și economic).
  - Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii utilitare (rețele electrice, de alimentare cu apă și canalizare).
  - Conservarea naturii și protecția mediului.
- Obiectivul 2 - „Dezvoltarea turismului”, prin cele trei priorități stabilite:
  - „Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii turistice existente”;
  - „Dezvoltarea și modernizarea serviciilor turistice”;
  - „Creșterea atractivității turistice”, prin includerea în cadrul itinerariilor turistice locale a unui număr sporit de obiective;
- Obiectivul 3 - „Dezvoltarea economică locală” cu trei priorități stabilite:
  - „Stimularea investițiilor durabile pe teritoriul comunei Sichevița”;
  - „Dezvoltarea și creșterea calității activităților în domeniul agricol și piscicol”;
  - „Dezvoltarea și modernizarea sectorului servicii”.
- Obiectivul 4 - „Dezvoltarea socială”, care implică prioritățile:
  - „Sprijinirea sistemului educațional și de formare profesională”;
  - „Creșterea gradului de ocupare a populației comunei Sichevița”;
  - „Dezvoltarea sistemului de servicii sociale”:

4.4. PRIORITĂȚI DE INTERVENȚIE

În domeniul protecției mediului

Realizarea sistemului centralizat de alimentare cu apă pentru satele Sichevița și Gornea, conform propunerilor - 3.9.2. Alimentare cu apă;

- Construirea unui sistem de canalizare menajeră conform propunerilor și proiectelor aflate în execuție;
- Pentru celălalte sate din cadru comunei, cu specificul lor de sate risipite, nu se prevede conectarea la sistemele de alimentare cu apă și canalizare existente, dar acest fapt nu exclude posibilitatea implicării administrației locale în amenajarea unor aducțiuni locale, care să deservească un număr restrâns de gospodării.
- Realizarea stației de epurare aferentă, din localitatea Gornea;
- Realizarea de puncte colectoare cu preselecție a deșeurilor, a rampelor pentru depozitarea containerelor și dotarea populației cu pubele;
- Realizarea infrastructurilor de menagement zonal al deșeurilor, cuprinse în cadrul proiectelor de execuție deja demarate;

- Rezolvarea problemei sortării și valorificării deșeurilor menajere și amenajarea unor platforme de depozitare selectivă a deșeurilor;
- Reducerea continuă a cantităților de deșeuri menajere prin educație și o mai riguroasă selecție a necesităților;
- Colectarea și transportul deșeurilor menajere prin intermediul unor firme de specialitate la rampa ecologică zonală;
- Refacerea și extinderea suprafețelor silvice prin reîmpăduriri. Identificarea suprafețelor degradate și a celor afectate de scurgerile torențiale și includerea lor în proiecte de împăduriri.
- Pentru limitarea efectelor inundațiilor se impun lucrări de decolmatare și amenajarea rețelei hidrografice de pe raza localităților Sichevița, Gornea și Liborajdea, prin lucrări aferente, conform Proiect Nr. 32/ 2008, aflat în derulare;
- Limitarea ocupării haotice a albiei minore a Dunării, cu diferite construcții turistice (peniuni, case de vacanță etc.), fapt ce limitează accesul și vizibilitatea la Dunăre. Pe malul Dunării, între Moldova Veche și Berzasca se poate amenaja o pistă de biciclete, prin care să se faciliteze accesul la Dunăre.
- Dezvoltarea turismului în zona se va face în mod durabil prin respectarea legislației de mediu;
- Organizarea unor ample lucrări de ecologizare a zonelor afectate de către depozitarea necontrolată a deșeurilor menajere (depozitul clandestin de pe Valea Ravenska), în principal a rezervațiilor naturale și a cursurilor de apă de pe teritoriul comunei.
- Reabilitarea și extinderea zonelor verzi și a parcurilor din interiorul localităților și din imediata apropiere a acestora, cu valoare peisagistică și edilitară.

Reabilitarea și dezvoltarea infrastructurii

Reabilitarea și modernizarea rețelei de străzi din localitățile Gornea și Sichevița;

Reabilitarea și modernizarea drumurilor comunale și de legătură dintre celălalte sate, dintre acestea și centrul de comună. O importanță majoră va fi acordată DC care leagă comuna Sichevița cu Valea Răchitei (com. Șopotul Nou), drum care va asigura o nouă deschidere spre satele Almăjului, cu o mare importanță economică și turistică.

Reabilitarea și modernizarea drumului de legătură între localitățile Sichevița – Crușovița și Lucacevăț, pentru asigurarea circulației căruțelor, utilajelor agricole și a mașinilor; Pietruirea drumurilor de pământ din extravilanul localităților comunei, pentru facilitarea accesului indiferent de condițiile meteorologice;

Extinderea rețelei de utilități publice în zonele cu potențial turistic (în special pe malul Dunării), industrial și agricol (drumuri de acces, alimentare cu energie electrică, alimentare cu apă, canalizare);

Reabilitarea podurilor, podețelor, și a punților pietonale peste Camenița și Liborajdea, realizarea unor ziduri de sprijin și decolmatarea văilor și a rigolelor;

Dezvoltarea infrastructurii rutiere, menită a asigura valorificarea superioară a potențialului turistic al zonei ();

Reabilitarea și modernizarea rețelei de acces pietonal, prin refacerea și completarea rețelei de trotuare și realizarea unor piste pentru biciclete în intravilanul satelor Sichevița și Gornea, care să continue în lungul DJ 571;

Reabilitarea, modernizarea și dotarea (conservarea prin conversie a unor clădiri publice neutilizate) a unor școli și grădinițe de pe raza comunei (Crușovița, Liborajdea, Valea Ravensca, Cârșie etc.);

Creșterea capacităților administrației locale Sichevița de a utiliza Parcul Natural și Siturile Natura 2000 ca resursă de dezvoltare.

Dezvoltarea Serviciilor sociale, de sănătate și a infrastructurii aferente

- Înființarea unei baze sportive multifuncționale în localitatea Sichevița, prevăzută cu teren multifuncțional, cu iarbă sintetică și acoperit presostatic, necesar pentru practicarea sportului și în anotimpul rece.
- Extinderea Căminului cultural din Sichevița, în vederea utilizării sale în cadrul unor evenimente sociale mai deosebite (nunți, botezuri, înmormântări etc.).
- Pentru sprijinirea procesului educațional în cadrul comunei în atenția administrației locale stă necesitatea înființării unei cantine școlare pe lângă unitatea de învățământ din localitatea centru de comună;
- Tot în acest scop se are în vedere înființarea și construirea unei creșe și a unei grădinițe de copii cu program prelungit;
- Asigurarea condițiilor necesare amenajării și dotării unui dispensar medical veterinar și a unei farmacii veterinare la Sichevița, care să deservească întreaga zonă;
- Asigurarea spațiilor necesare și construirea de locuințe de serviciu pentru specialiștii și cadrele didactice care-și desfășoară activitatea în comună.
- Reabilitarea fondului locativ neutilizat gestionat de primărie pentru a fi utilizat ca locuințe sociale, destinate tinerilor și persoanelor care au nevoie de suport social.

Dezvoltarea infrastructurii turistice și adiacente acestuia

- Realizarea și amenajarea în colaborare cu administrația PNPF a infrastructurii turistice necesare (traseele turistice amenajate și marcate, puncte de belvedere, platforme și puncte de observare etc.);
- Dezvoltarea turismului cultural, prin valorificarea zestrei culturale, a tradițiilor locale și a patrimoniului istoric și arheologic deținut (situri arheologice, morile de apă, muzeul și colecția etnografică din Gornea);
- Valorificarea potențialului turistic al Clisurii prin activarea punctului de informare și promovare turistică de la Gornea – DN 57;
- Protejarea și restaurarea unor construcții vechi (cu valoare istorică, de arhitectură populară sau de tehnică populară (morile de apă), case mai vechi de 100 ani, etc.) și valorificarea lor ca elemente ale unui muzeu *in situ* al tehnicii populare locale;
- Măsuri pentru conservarea și reabilitarea morilor de apă de pe râul Camenița și valea Gavensca

Alte măsuri pentru dezvoltarea comunităților locale privesc.

- Stabilizarea populației prin creșterea nivelului calității vieții;
- Protejarea patrimoniului natural și construit în vederea dezvoltării durabile a economiei locale.
- Valorificarea superioară a potențialului natural al zonei, prin :
  - valorificarea potențialului turistic de care dispune zona;
  - eficientizarea, restructurarea și diversificarea activităților economice tradiționale (culturi cerealiere, creșterea animalelor, legumicultură și pomicultură);
  - dezvoltarea pisciculturii, inclusiv prin crearea de ferme piscicole;
  - stimularea micilor întreprinzători privați;

4.5. APRECIERI ALE ELABORATOR PUG ASUPRA UNOR CONSTRÂNGERI EXISTENTE

Datorită condițiilor economico-sociale existente elaborarea PUG-ului pentru comuna Sichevița nu a necesitat extinderi importante intravilanurilor existente la majoritatea localităților. Cele mai importante extinderi sunt la nivelul localității Gornea și Sichevița acestea fiind legate de proiecte edilitare și turistice pe malul Dunării, precum și de asigurarea unor rezerve pentru viitoare investiții.

Alte lucrări importante la nivelul comunei or trebui să vizeze:

- Realizarea proiectelor hidrotehnice privind limitarea inundațiilor și a eroziunii malurilor la nivelul râului Camenița, a văii Liborajdea și a altor văi de versant din zonă;
- Asigurarea unei infrastructuri tehnico-edilitare competitive, capabile să susțină dezvoltarea turistică a zonei în intravilanele propuse;
- La extinderea intravilanelor pentru locuințe și turism în localitățile Gornea, Sichevița și Liborajdea trebuie să se țină seama de existența unor zone arheologice protejate. Acest fapt implică cercetarea arheologică prealabilă a terenurilor unde se construiește;
- Prezentarea cartografică a siturilor arheologice și a zonelor de protecție, amplasate în zone cu o maximă vizibilitate din fiecare localitate componentă și semnalarea acestora, prin panouri de informare turistică. Instituirea unei zone de protecție și limitarea acordării autorizațiilor de construcție în aceste zone prin neînceperea lucrărilor de investiții fără avizul de patrimoniu.
- Refacerea portului local de la Dunăre pentru transport persoane și necesități turistice;
- Inițierea unor colaborării transfrontaliere cu localitatea Dobra din Serbia în cadrul unor proiecte cu caracter economic și turistic;
- Realizarea infrastructurii de transport terestru în cadrul Coridorului VII European, trebuie să fie orientat în afara actualelor situri rurale și cu ocolirea rezervațiilor naturale și arheologice existente.
- Realizarea unor amenajări turistice (parcaje, puncte de informare, locuri de odihnă, puncte de belvedere) și punerea în valoare a falezei Dunării.

Întocmit
arh. Marius Barbieri